

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 6-వ తేది మంగళవారము } No. 234
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౨౩౪

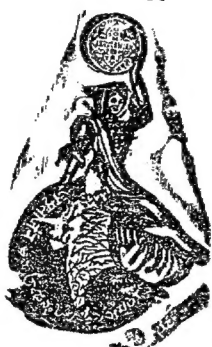
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివఁదు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష వీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

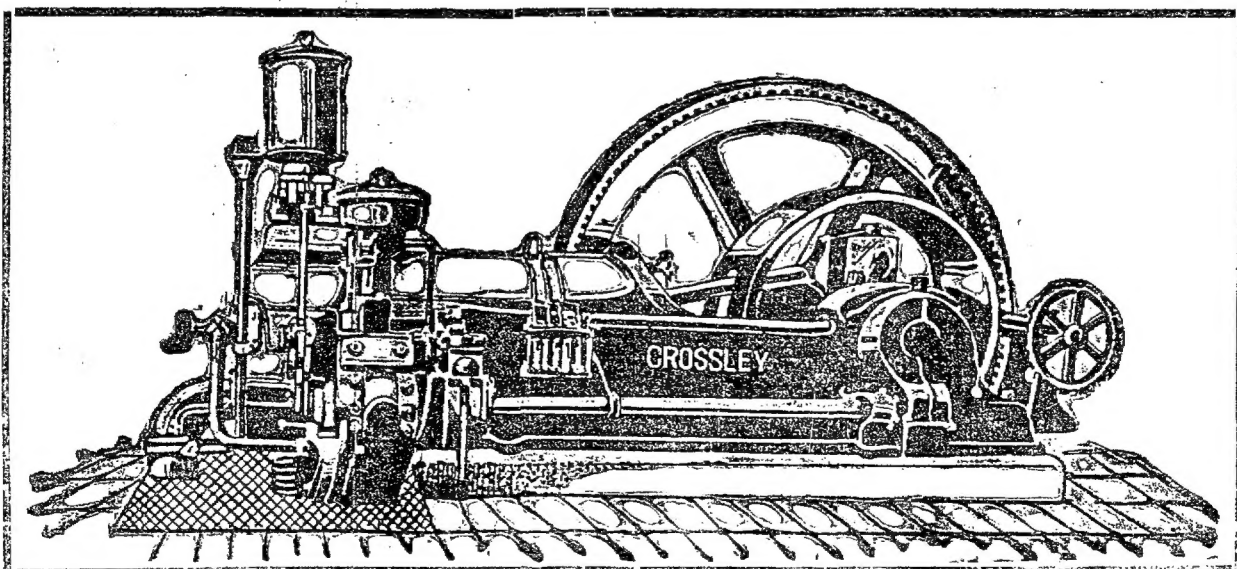
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము, ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
లింగు శాస్త్రము
నందు తెలివితే
నవకారము నది
యే న ప్రపంచ
మూలము మొద
లగు వాటితో
గలదు.

1546

అనుభవము క్రాస్లి గానుండనవరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది

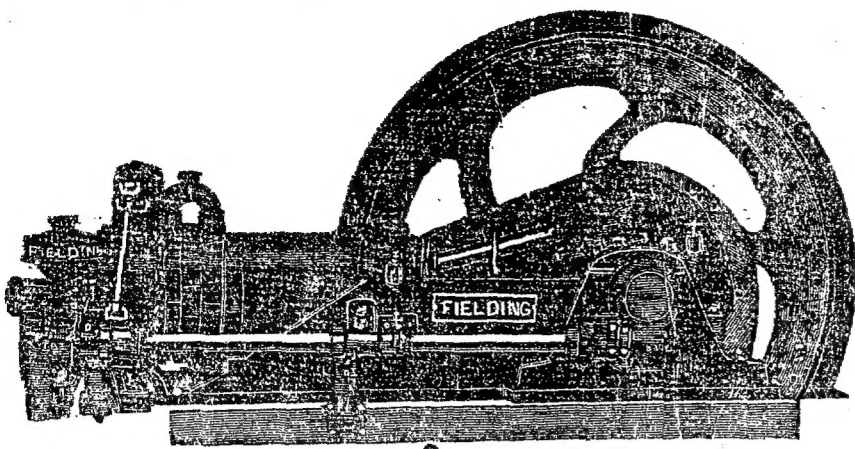
ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14' బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటుంటు శమిడిశల్
క్యూకో సారింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చుని సిటిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తి కరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

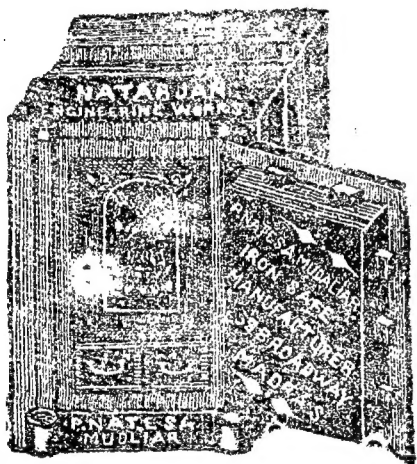
సోల్ యేజెంట్లు:—

కెల్లెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబు కెట్టిపేటి, మదరాసు.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే గ్రూప్ కారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపవేట్లు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయ్యిరి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న. టే శ మొదలి యార్, ఇనుపవేట్లు చేయువారు.

ప్రాప్తి, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంబెనీరింగు పర్కసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లులు కావలెన్ని సిలండర్లు, సాల్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముబ్బరాయప్పిల్లెపేటి, పెద్దవాడుకపేట్లు, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్రితములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాయబడును.

నమ్మకము

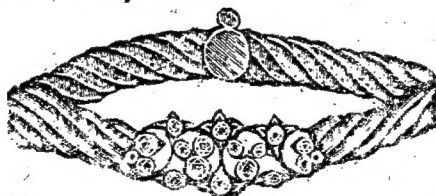
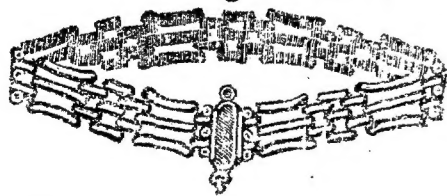
కల్పితము

మోసము లేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

1842

పురుషుల చేతి గొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలై 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. ప్రచారం మూరి ర్యూ 5 మొదలు గు 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పుష్కరాగ కేమలులు, పట్టె కెంపులు, నీమకములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సామ్యు చెల్లింపవలసియుండును. నీమ నెండ్లికి, ఎవరును బంగారును వూచి నిచ్చెదము. 172 ఫులులగుల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి ర్యూ. 1.0-0 డబ్బుడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చెన్నామజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

(1398)

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకాశి

ముసలితనము, ఇతిరకారణములచే గలిగినవరములన్నిటి బలహీనత, ముడుతలబడిన దవడలు, చిక్కిన ట్యూబుల కనబడుట, మొదలుచేడుట అలసిపోవుట మొదలగునవి వ్యాధిని, విశేషకృత్యము ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, కాళ్ళెరువునము నిమ్మచూ, కాత్తుసమృద్ధిముగా తయారుచేసిన ఈవిద్యార్థి మధుమ నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో మాడ క్రొత్తనుగుటనమును పుష్పినియిచ్చును యింద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. ఖూరి గాలి వివరములకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 60 గుర్రముల గల బుడ్డి 1 కి ర్యూ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తెలపము

ఈతెలపము మైకనాడుచే నపుంసకత్వము ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సుగంధసౌఖ్యము తప్పక కలుగును. ఈతెలపము మైకనాడుచే నపుంసకత్వము ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సుగంధసౌఖ్యము తప్పక కలుగును. 50 గుర్రముల బుడ్డి 1 కి ధర ర్యూ 10-0-0. ఇతిరవినను. లకు వ్రాసిన నూక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజి, కేశవజి, నెం. 49 బంధరుపేటి, మదరాసు.

కుర్దా మునిసిపాలిటీ ఎత్తివేయబడెను

బొంబాయి ప్రభుత్వము కారణములను నిరూపించుట

బొంబాయి, జనవరి 2:— బొంబాయి ప్రెసిడెంసీ లోని కుర్దా మునిసిపాలిటీని బొంబాయి ప్రభుత్వము ఎత్తివేసెను. (పబ్లికేషన్ కాలి) విద్యుత్ కర్మములను మునిసిపాలిటీ నెలవేర్చుమిదే ప్రభుత్వపు చర్యకు కారణము. మునిసిపాలు సభ్యులలోని కలహభావములను, ప్రైవేటు వ్యాజ్యములకొరకు మునిసిపాలిటీ సామ్యుర్యయము చేయుట, రిజర్వ్ ధిమండి సుమారు రూ 81,600 లు నిలువగల ప్రభుత్వపు పూచీపత్రిములు అమ్ముట యు దొరతనమువారు మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయుటకు ముఖ్యమైన కారణములని బొంబాయి గవర్నమెంటు నొక ప్రకటన గావించెను కాన పిదపరి మొదటి లేడినుండి మునిసిపాలిటీని నిల్పివేయవలయునని ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా ఉన్నత న్యాయస్థానము

నూతన అదనపు న్యాయమూర్తి

ద్వారక నాథ చక్రవర్తి గారు నియమింపబడిరి. ఢిల్లీ, జనవరి 2:— కలకత్తా ఉన్నత న్యాయస్థానమున బనిచేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము నొక నూతన అదనపు న్యాయమూర్తి నియమింపబడుటకు మంజూరు చేసినట్లున్ని రిపోర్టును నకు ద్వారక నాథ చక్రవర్తి గారు నియమింపబడినట్లును దులియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సమావేశములు

అలహాబాదు, జనవరి 2:— క్రిష్టమును వారము దివ్యుల చిన్న చిన్న సమావేశములు జరిగెను. అలహాబాదునందలి కాయస్థాపాఠశాల భవనముందు హరిసంకీర్తన సమ్మేళన సమావేశము సమావేశమయ్యెను. ఆయోధ్యమహారాజున వండిత రామవల్లభ షరాంజీగారు అగ్రాసనాధిపతిగనుండెను. సమావేశమునకు పెక్కుండు హాజరైరి. రాయీసాహెబు లాలా కేదరునాథగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద సంయుక్త పరగణాల పశుపోషకసభ సమావేశమయ్యెను. బాబా హనుమాన్ ప్రసాదపాండేగారి యాజమాన్యమున ముల్తాకారులయు వ్యవసాయదారులయు సమావేశము కాట్టినగరముందు జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను పురపాలకసంఘ సమావేశము

కార్యక్రమమందలి ముఖ్యమగు మూడువిషయములు

రంగూను, జనవరి 2:— జనవరి 6-వ తారీఖున రంగూను కార్పరేషనుసభ జరుగును. కార్యక్రమముందు మూడు ముఖ్యమగు విషయములు తీర్మానింపబడును. (పెసిడెంటును ఎన్నుకొనుట, కమిషనరులను నియమించుట, పన్నుచట్టాలు అమలునందు ముందుగూడ సుంపులయూ లేక తీసివేయుటయూ అనుఅర్థము నిశ్చయించుటయూ ముఖ్యవిషయములు.) ఏప్రిలు 6-వ తేదీలో ప్రస్తుతములు నందున్న పన్ను చట్టము అంతర్భాగము. ప్రస్తుత ముఖ్యమందున్న పన్ను చట్ట స్థానముందు అద్దెయిండ్లను దీసికొనువారల లాభమునిమిత్తము నొకటిల్లును బర్మా భాసనసభయందు ప్రవేశ తెట్టుటకు చాంసుగారు గారు ప్రభుత్వముయొక్క సెలవుగోరిరి. సెలవుమీద బోవుచున్న గా విన్న స్కాటు గారి స్థానముందు బర్మాడిప్యూటి ఆక్టోం తెంటు జనరలు యు. సెట్ గారిని కమిషనరుగా నియమింపవలయునని కారితసామ్రాజ్య శాసనసభ్యుడగు యు. టాక్ క్వి గారు నొక తీర్మానము ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హెంజాడా జిల్లా యందు అననపుపాలీమెంటు

ముంచుట

బర్మాగవర్నరుగారు మంజూరు చేసిరి

రంగూను, జనవరి 2:— హెంజాడా జిల్లా యందలి నూటపదిహేడు గ్రామములందు అననపు పాలీమెంటు ముంచుటకు బర్మాగవర్నరుగారు మంజూరు చేసిరి. గ్రామముల పరిధిలో ప్రభుత్వచర్యకు కారణము. (ఆ. ప్రె.)

కడవి 80 సం॥ కమలమండీ మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్పితని పెరిడికి సవరముబంగారుకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీయవ్వబడును.

స్థాపితము 1893 1687

ఈ రకము యొక్క ప్రకరముల గా బాలక మజారి జత 1-కి రూ 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. వ్యారా పం చ బడును. ట సీమక మలాలు అన్ని రకముల పట్టుకంపులు, పువ్వరాగము లు చెక్కిన న గలు, బంగారు చెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాట

లాగునకు వ్రాసిన ఇనాము గా పంపబడును.

వికంసి చీబిల్ దాన్ అందు నన్ను,

మాన్యుభాక్తరింగు క్యాయలర్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 వైసాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

5 నిమిషములలో గుణము లొకప్రఖ్యాతి చెందిన. (4)

జూస్ గారి నెంచురిలోషను

దేశమునందు ఎల్లచోట్లయందును. అనావశ్యములైన తోమములను ఎత్తి జేయుదు ర్ నిమిషములలో గుణము ధర బు 1-3 0-8-0.

అమరావతి ఏజన్సీ పార్కుట్రన్ మద్రాసు

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి గుర్రపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగున తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు జరుగును

1925 ఫలీరం జనవరి నెల 10, 18, 17, 24, 31

1925 ఫలీరం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్క్విక్ ట్రాటాలి జేటరు, బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకట్టు చు:-

మొరటితరగతి: పురుషులకు రూ 5. స్త్రీలు రూ 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగుటన్

1925 ఫలీ జనవరి నెల 8 తేదీ మొదలు జనవరి 9 వ తేదీవరకు.

మ్యాటిసిట్టలు శని ఆదివారములందు 8-15 గం. చూపబడును.

ఆల్ న్యూ సు కా మి క్కు

ప్రదర్శించబడును

8-1-25 శనివారమునుండి యూనివర్సల్ షెన్టాస్టిక్ సీరియలు

ది "ఫోస్టర్ సిటీ" ప్రదర్శించబడును

పీటి మారిజన్ అండు మార్గకేటు మోరీస్ అద్భుత కార్యములు చూడతగినవి. మ్యానుకూడ చూపబడును.

రవీంద్రుడు కొన్ని జీవిత సమస్యలు (స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ఒక ఉపన్యాసము

రాజమండ్రి. జనవరి 2:- నిన్న సాయంత్రము 5 1/2 గం బలకు శారదా గ్రంథాలయమున హిందూ సమాజ మేజులో నొకసభ జరిగెను. మదరాసు ధీర్మత్తు సావైటి కార్యదర్శి యగు శ్రీ. కె. వైకుంఠరావుగారు రవీంద్రుడు - కొన్ని జీవిత సమస్యలు అనుపేషమును గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. శ్రీ. జయంతి సత్యనారాయణమూర్తి, యం. ఏ. యల్. టి. గాంధీ అగ్రాసవాధిపత్యమును వహించిరి.

ఉపన్యాసము ప్రథమమున జీవితము, ముక్తిమున్నగు విషయములగూర్చి రామరాజు యభిప్రాయములను విశేషింపించుచు జీవితమును ఉపయోగమునకు ముఖ్యముగా వివేచింప రావలయు జీవితమునకు పరమాధి జీవించుటవల్ల జీవితము నిరూప, ముక్తియన హిందూ సిద్ధాంతము ప్రకారము నిష్కామ్యుత్తియనియు నెలనిచ్చిరి.

విద్యను గూర్చి టాగూరు గారి యభిప్రాయములను చెల్లించు అభ్యాసమును పద్ధతినల విద్యాధియొక్క జీవితమును యంత్రమునలె తయారు చేయుచున్నారనియు మానవుడు సహజముగ అవినీతిపరుడు గాన వానిని బాగుచేయుటకే విద్యనే ర్పనలెనని సామాన్యముగ వ్యాపించిన భావము సరికావనియు విద్యాధియొక్క వ్యక్తిని పెంపొందింప జేయుటయే విద్యయొక్క లక్ష్యమనియు వ్యక్తీకరించిరి.

రవీంద్రుని ముఖ్యపంచశతము సామాన్యముగా అభ్యాసమువలన నేర్పడిన పద్ధతికి తిరుగుబాటు చేయుటయని వక్తులు నడిచిరి. ప్రజలచే బోధింపబడి రాళ్ల దెబ్బలు తినినవారివలననే ప్రపంచ మున్నుత్తికి విచ్చుచున్నదిగాని సాధారణముగా ప్రపంచమున విజయవంతులై యుచ్చస్థితిని బడసిన వారివలన కాదని స్పష్టపరచిరి. రవీంద్రుని పుస్తకములనుండి అచ్చటచ్చట కొన్ని పద్యములను చదివి నిదర్శములజూపుచు ఉపన్యాసములకు సభ్యులకేంపుగా నుండునట్లు పర్యవేక్షించిరి.

అధ్యక్షులు కొలది నిమిషము లుపసవ్వించి పిమ్మట సభ్యులకి సెను. శారదా గ్రంథాలయమున శ్రీ. కె. వై. సా ర్యనారాయణ బి. ఏ. (కాంటాజ్) గారు అధ్యక్షులకును వక్తకును వందనముల నర్పించిరి.

శ్రీ వేణుగోపాల జాతీయ విద్యాలయము-కొల్లూరు

శ్రీ పుష్పగిరి సంస్థానం శ్రీమద్భవకోడండ విద్యా నరసింహ భారతీస్వామి ఈపాతలాధికారులు. జాతీయ విద్యాభివృద్ధికై శ్రద్ధతో చేయుచున్న కృషివిషయమై చాల సంతసించి పాతశాల ఖర్చులకుగాను రు 20-0-0 విరాళము నొసగిరి. జగద్గురు పీఠమునుండి సాదించబడిన పవిత్రద్రవ్యమును బాలరకువేదచోదిత మైననిత్యక ర్మమథానమునందు పాఠములను గరపుటకు ఉపయోగింపబడును. ఈ పవిత్రోద్దేశ్యమునకు లోకము తోడ్పడుగాక! జగద్గురువుల వేదవిద్య ప్రోత్సహించుచుగాక!

ఈ పాతశాలయందలి ౧ వ తరగతి బాలురు భారవికృత కొరతార్జునీయము పూర్తిచేయుచున్నారు. కొందరు వ్యాకరణ శాస్త్రముభ్యసించుచున్నారు. కడవిని హిందీపరీక్షలలో ౬ బాలురు కృతార్థులైరి.

నూతనముగా ఖద్దరు నేత, నవారు నేత, వడ్రంగము, జిల్లే దుబందీ (బుక్కులైండింగ్) పశ్చిమముగా ప్రారంభింపబడిన వి. ఇందు వడ్రంగమును, జిల్లే దుబందీయను బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల మల్లికార్జున శర్మగారిచే నడపబడుచున్నది. ఖద్దరు నేత బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి శివరామకృష్ణయ్యగారిచే నడపబడుచున్నది. దారమువదుకుట బ్రహ్మశ్రీ నేతి సీతారామయ్య గారిచే నడపబడుచున్నది.

నేతపరిశ్రమకుగాను ప్రత్యేకించి వసూలు కాబడిన రు ౧౧౬ ల మొత్తములో రేపల్లెనూరు రు 80 లు గజన్నరమ్మ మును దానికి సంబంధించిన పరికరములకుగాను మొత్తము షుమారు ౨౫ లు మూగ్రాములు బ్రహ్మశ్రీ నేతి పెంకలేశ్వర్లుగారిచేత వాగ్దానముచేయబడియె.

హిందీశాఖపాఠశాలగాను జిల్లా కాలేజి సమస్యమునుండిగాని, ఆంధ్రరాష్ట్రహిందీ ప్రచారక సంఘమునుండిగాని ఇంతవరకు ఈ సంవత్సరమును ఏదిగ మైన సహాయము కాలేదని తెల్పుటకు చింతిల్లుచున్నాము.

ఈ విద్యాసంస్థకు పరాత్పరుడు రవీంద్రుడు కాక,

బ్రహ్మసంఘం నరసింహం

AN EXCEPTIONAL OFFER!!!
125 Genuine American Timepieces are given away free Rs. 8-0-0. to purchasers of

OUR "FASHIONABLE" SOLID ROLLED GOLD WRIST WATCH of the finish Swiss Make, excellent finish, fitted with a beautiful lustrous dial which gives the watch a very high class appearance, Exceptionally, small size and a perfect time keeper warranted for five years and stamped in the case to this effect. We make this offer as an introduction to a new line in watches which we have priced a triple above cost. This offer holds good for one month only.

OUR PRICE RS. EIGHT only with a timepieces free.

The Sales Manager
THE ENGLISH MAIL WATCH Co.
Mount Road, Madras

గ్లాసు పాళీలు

పాం లెన్ పేనాల బంగారపు పాళీలబడులు యానాతన గ్లాసుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. (గ్లాసు రూ 14. ఒకటూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్లాసు రూ 14. గ్లాసుపాళీ ఖర్చులెన్ పేనా రూ 1. డజను రూ 10. మద్రాసు. విక్టోరియాడిపో,

గ్లాసుపాళీల కలము

మెలాపూరు

రక్త హామి

8122

Deschiens' syrup

వీరపువడి పువ్వులనుండి వేరుచేయబడినది.

ఇది, ఆరోగ్యమునకు, క్షయము, నియంత్రణకొంది, 30,000 ప్రయోగపరిష్కారములనుండి నిర్మితము. ఉష్ణము, శుభ్రము, తేలిక, ఆరోగ్యమునకు, గుణవంతము, ఎక్కువను నిర్మితము.

సా 18 వి. 2.
2-0-0. కృ ను మ ఛార్జీ వేరు
యొమందు గనేరియా అను పెగరోగమును 24 గంటలలో
చారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూ
ము విడుచునప్పుడు గలుగు పురుకుబొటలు, పోడులగు బాగ
కు, పెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలుకుగలగు యేవిధముయొ
నుమహ్యధగి లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును.
ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246
మదరాసు.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

జవతి రాయగారియు పన్యాసము

విజయమందిరీరదమనుదృఢనమ్మకము

హిందూమతమునందుండియు నిజమగు మైత్రీలేనిది స్వరాజ్యము అసంభవము

గతకేసినారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు హైకోర్టు వీధిపట్టణం లాల్ బజార్ లోని గౌరవరాజగారి గారు "ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు" విషయముపై సమన్వయించిరి. ప్రస్తుతమున యీ సమావేశమును గోఖలేభవనమును టిక్కెటులచే 1000 మంది ప్రేక్షకులు రాగలుగునట్లు లేర్పాటుచేయబడెను. ఆందుచే టిక్కెటులు లభించని అధిక సంఖ్యాకులగు విద్యార్థులు మొదలగు యువకులు భవనమును నిర్దిష్ట సమయమునకు ముందుగనే ఆక్రమించుకొనిరి. పలువురు యువకులు తలుపులనెట్టికొని లోనప్రవేశించిరి. శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు వారెట్లులేనను సమృద్ధి పరచి చెదలించ నయభయముల ప్రయత్నించిరిగాని వారిశ్రమ యంతయు నిష్ఫలమాయెను. ప్రేక్షకు లెల్లరు లాలాజీయంతటి నాయకుడుపన్యాసంపై వానిని వినుటకునై వచ్చిన మేము భగ్నా కులమై పోజాలమనియు సమావేశమును సమద్రవీతమునందలి పదనని గట్టిపట్టుబట్టిరి.

పిదప సీనియరు మంతయు లాలాజీకి తెలియపరచ వారు తమ దేహ మస్వస్థతగనున్నను దయతో సమద్రవీతమున బహిరంగస్థలములో నుపన్యసించుటకు సమ్మతించిరి. సుమారు విదారు వేల ప్రేక్షకులు వీచియుండు సమావేశమైరి. రాజకీయములందు పాల్గొను అన్నిపక్షముల నాయకులు వచ్చేసిరి. ఆందు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, మాలనా యాకులు హుస్సేను, యస్. సత్యమూర్తి, యస్. కేశవార్య, ఆదికేశవులు నాయకర్, ఏ.రంగస్వామయ్యంగారు, గాంధీ, నరేంద్రన్, డాక్టరు సి. నరేంద్రమలయాదు, పల్లగురుస్వామిచెట్టి, యస్. ముత్యయ్య మొదలయారు, లాడ్ గోవిందరావు, డా.వి. రామకృష్ణన్. రామకృష్ణన్, పురుషోత్తమదాసు టాండన్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు, వి. ఎల్. కాశ్యప్, కె. విశ్వనాథమూనన్, డా.యస్. రామారావు మొదలగు ప్రముఖులు గలరు. లాలాజీ మేకతాలీ గారలు సభాపదకపై నలకరింప జను లత్యుత్సాహమును గను పరచిరి.

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారి ఉపపాదనపై శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రధ్యతులగ నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులు శభాసమావేశపు లేర్పాటులను గూర్చి చెప్పి లాలాజీగారిని మద్రాసుజూరులకు తాము నూతనముగ తెలియపరచుట అసంబంధమగుననియు, దక్షిణ భారతదేశమందు జాతీయత యనునది గలిగినప్పటినుండియు దేశీయమహాజనసభ జన్మించినప్పటినుండియు, స్వరాజ్యమును ఆభిప్రాయము ప్రజలయందు దుత్పన్నమైనప్పటినుండియు, త్యాగమనునది దేశమందు గలిగినప్పటినుండియు లాలాజీగారి నామము నెరుంగని వారరుదు. దీనియు నుడివిరి. (హర్షధ్వనులు) మహాత్మాగాంధీగారికి ముందు భారతదేశసమస్య నానాజాతీయ సమస్యగ నొనరించి అమెరికా, ఇంగ్లండు మొదలగు ప్రపంచ మంతట దేశముల కెక్కడపర్చినది లాలా బజర్ లోని గౌరవరాజగారి (హర్షధ్వనులు) భారతమత్యసంతాపమందెన్నదగిన పుర్రెత్తునులు తిలకు, గోఖలే, గాంధీ, లజపతిరాయ్, మాలవ్యాగారంగి నాయభిప్రాయము. పిదప అధ్యక్షులు లాలాజీయొక్క జీవితమును వా ప్రవాసము ఆవిదేశములం దాడు తన దేశీయకొరకు సర్విన కృషిని వివరించిరి. అట్టి త్యాగిలత, నిరంతరకార్యదీక్ష, కార్యక్షమ దమ దిగ్దంజముల కారకమున వారని జీవితమును నిర్మించు బూను పెంతయు మేలిమికి మెరుగిడబూనుబయగును. భారతీయ సమస్యను ప్రాచ్యప్రపంచదృష్టితోడనే గాక పాశ్చాత్యదృష్టితోడను పరిచి పాశ్చాత్య రాజకీయవేత్తలు భారతసమస్య నెటుల గమనించ గలుగుదురో అటులనే గ్రహింపగలరైయు మైత్రీద్రోహము లేక ప్రకాశముతో పరిస్థితుల గ్రాహ్యము చేసికొను రాజకీయవేత్త లజపతిరాయగారి యనిరి. పిమ్మట నుదరానుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము తరపున శ్రీ ఆదికేశవులు నాయకరుగారు తమిళమున నీక్రింది విజ్ఞాపన పత్రమును చదివిరి.

మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ విజ్ఞాపన పత్రము

భారతమత్య ప్రయనందనా! దక్షిణభారతీయ ప్రజాజీవితమును సేతుగతా గుణింప! విముక్తులను మేళాహృదయించి

మా యెల్ల ర సమక్ష మందు మిమ్ములను కనులార పిక్షించగల భాగ్యమబ్జినందులకు మాసంతసము మేరమొనరిది. అయ్య! మేము పలు సంవత్సరములనుండి సకల దిగ్విస్తమును విషయకీ కీర్తులచే స్వరాజ్యసంరంభమున కొక నేనానివని మిమ్ముల నెరింగియుండియు, మాకన్నులయెదుట మిమ్ముగాంచుటకు, మీలేజో మూర్తిని చూచి ఆనందమునం దోలలాడు భాగ్యము లభింపదయ్యె. కావజగద్విభావతయతో విరాజితులగు మిమ్ముల నాహ్వానించుటకు నేడు మేము అపరిమిత సంతోష తరంగితాంతరంగుల మైతిమి. ప్రపంచమందు వేర్వేరుభండములందు తాము గావించిన మాతృభేదము మేము పేర్కొన నవసరములేదు. కాని ఎట్టి యాటంకములు గల్గినను, మార్గ మెంత కంటకభూయిష్టమైనను భీతతో నిలిచి నిరంకుశప్రభుత్వముతో సమరమును పలువురు స్వరాజ్య, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత ఆప్తుత్వ తానివారణ మొడి గాగల సమర్థులతోకల పాటుబడు మహానీయునిగ మే మెల్ల కాలమును మీ నామమును స్మరణకు తెచ్చుకొనుచుండుము. మీ యమూల్యవాక్యరత్నములను మేము గ్రహించి, బుద్ధిపూర్వకముగ మీ ప్రేమపూరితముల మార్గముల ననుసరించి, మీరు పలు సమరములందు పాల్గొని మీ వెలువెంట నిల్చెదమని నిక్కముగ మీకు విన్నవించుచున్నాము.

సర్వేత్తుడు మీ నిరంతరకార్యదీక్ష, అనల్యకృషితో సర్వదే సత్ప్రయత్నములు ఫలప్రదమై, విజయలక్ష్మి నివరించుటకు మీకు సంపూర్ణాయుధారోగ్యైశ్వర్యానందప్రాప్తిని గలుగజేయుగాక!

మదరాసు మహాజనసభ నావిజ్ఞాపనము
సి. గోపాలమినసుగాయ ఆంగ్లమున క్రింది పత్రమును చదివితి.

ప్రియుమగు లాలాజీ!

దక్షిణ భారత దేశమందు చిరకాలము క్రితము స్థాపిత బడిన రాజకీయసంస్థ యగు మదరాసు మహాజనసభ్యులకు మేము మిమ్ముల మా సమక్షమున గన్గొనుట మాభాగ్య విశేషము. మనజాతియొక్క స్వతంత్రసంరంభమును మిమ్ముల నొక నాయకాగ్రణిగను, మాతృదేశోద్ధరణమునకై తనసర్వస్వము దీనిన మహామహానిగను, మీదుమిక్కిలి భారతజాతీయతను మార్గదర్శకులుగ తరతరములవారికి ఆదర్శనామముగల యశస్విని గను మిమ్ముల నాహ్వానించుచున్నాము.

దేశమందలి తదితరప్రాంతములవారివలెనే ఈప్రాంతముచా రునుమాతృదేశపారతంత్ర్యమునూ దీర్ఘ, స్వార్థరహిత జీవితమును నుంచి ఉత్సాహమును గ్రహించినారు. గ్రహించుచున్నారు. పరస్పరగౌరవము క్షమలపై నాధారపడిన నిజమును కాళ్యేతరుగు హిందూమహామ్మదీయ సఖ్యతతోకల మీరు శ్రమపడుటెంతయు మేము ప్రశంసించుచున్నాము. (వినుతు, వినుతు). జాతీయని రాజ్యమందు మీ గావించు కృషియును సఫలమనోరథులగుదురు గాక యని ఆభిలషించుచు మాహ్వానయపూర్వక సహకారమును తెల్పగోరుచున్నాము.

రాగల మరెక్కడ సంవత్సరములు తాము మాత్రమే పలుపగల మాతృదేశం రాధనయందు మీరు నిమగ్నమైయుండుటకు మీకు భగవానుడు సంపూర్ణాయు రోగ్యమును నొసంగుగాక!

లజపతి రాయగారు

మహాజన సభవారు, కాంగ్రెసు సంఘమువారు, నా కిప్పుడొసగిన స్వాగతపత్రమునందు, వారు నన్ను గురించినవివర దయా తొలికములగు ప్రశంసా వాక్యములకునే నెంతయు కృతజ్ఞుడను. మీరునుడివిన ప్రశంసా వాక్యములలో దేనికీ గూడ నే నెద్దుడనుగాను. అయినను, ఆవాక్యములు, మీరు నాయందుగల స్నేహ భావమును, ప్రేమను వెల్లిబుచ్చుచున్నవను భావముతో వాని నంగీకరించుచున్నాను. నా కృతజ్ఞతనొకను వివరముగ చెబువయిత్తుంచి మీ కాలమును వ్యర్థమైనదయ్యింపను. మీరు, కార్యక్రమమును తిరుగుబాటుతో సారంభించి

నందులకే నెంతయు విచారించుచున్నాను. మీరీసభ యేర్పాట్లయందొనర్చగలిగిన విధానమునే, ప్రభుత్వము సందర్భమున గూడనలంపగలగొనయెడల చాల కానుగమంచును. (ఒకరు:- ఈ పద్ధతులనలంపించియేనా?) అవును. (నవ్వు) రాజకీయ రంగమున, కాళ్యేతరుగ నిర్ణయింపబడిన మార్గము తెల్పియును లేవు. అందు ముఖ్యముగా, తమ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొను పోరాటమునందున్న వారికి అట్టి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుకొనుటకీ పద్ధతులు మాత్రమే అలంపించవలెనను నిర్ణయములేదు. అన్ని నైపుణ్యములతో, నాంబులమును సాగింపవలెననియే నా నమ్మకము. ఇదంతా మా బహుగుకు శిష్యులని నచ్చెను.

రాజకీయరంగమున కారుమబ్బులు

ప్రస్తుతము భారత రాజకీయ రంగము, దట్టముగ కారు మబ్బులసమాహుచే కప్పివేయబడియున్నది. పరిస్థితులన్నియును, సంశయములతో నిండియున్నవి. అయినను, ఇప్పటికీ కొంతకాలమునకో మనము తప్పక విజయమునుండుచును దృఢ నమ్మకము నాకు గలదు. ప్రస్తుతము మాన మెన్నిపరస్పర కల వాములతో కొట్టుకొనుచున్నను, ఆదర్శమునకెంత దూరముగనున్నను, తన దాశ్యశ్యంబులముల తొలగించికొని స్వాతంత్ర్యముండుటకు మనము కృతసంకల్పముల మైయున్నాము. అందుచే మనముతప్పక విజయమునందిరెదము.

రాజకీయ వాతావరణము మేఘావృతమై యున్నదని నుడివిరి. ఆవిషయమును తొలగించవలయులో మీకు విభులపరి చెదను. ప్రస్తుతము మనఆశయములన్నియు, కరిగి, ఆవిరియై పోవుచున్నట్లు నాకుదోచుచున్నది. ఆదర్శములు, విధానములు, పద్ధతులుఅన్నియు, ఆవిరియై పోవుచున్నవి.

ఆదర్శమును నిర్వచించుట నవసరము

గతే 4, సంవత్సరముల యందును సంభవించిన విషయముల జూచినయెడల, ప్రస్తుతము "తుదకు బ్రిటిషుపరిపాలన యందుండుటయే యుత్తము" అని యెంచువారి సంఖ్య హెచ్చినది. ఇది చాలచిరకాలకమే. అయినను, ఆ విషయమును లేదనిజాలము. హిందూమహామ్మదీయ వైమమ్యములే ఇందుకు కారణము. హిందువులకు, మహామ్మదీయులకును ఐక్యత సంభవించ జాలదనియు, ఐక్యతలేనిది స్వతంత్ర్యముగ నుండ పాధ్యముగాదనియు, మనము స్వతంత్ర్యముగ నుండుట సాధ్యముగాదు గాన, బ్రిటిషుపరిపాలనయందే నిలచియుండుట మంచిదని యు యెంచువారు హిందువులందును, మహామ్మదీయులందును గూడ చాలమందిగలరు. ఇట్టివారి సంఖ్య ఇటీవల హెచ్చినను విషయమును దాచియుంచున జాలము. ఆవిషయము లేదనియెందుట అవిశేషమదప్ప వేరుగాదు. ఆదర్శముల గురించి ఇంకా విషయము తెప్పవలయున్నది. అది భారత దేశపు స్వపరిపాలనా దర్శనమును గురించినది. ఈ విషయమున దేశముమాడు పక్షములుగా నున్నది. (1) బ్రిటిషుపరిపాలన క్రిందనుండ గోరువారు (2) సామ్రాజ్యమున అధినిశేషస్వపరిపాలనమును గోరువారు. (3) సంపూర్ణ స్వతంత్ర్యమును గోరువారు. సామ్రాజ్యమనినను, సామ్రాజ్యభావమునినను నేనెంత మాత్రమును ప్రేమించువాడను గాను, వాని మెడల గలద్యేషము, నాకే యితరవిషయముల యెడలనులేదు. సామ్రాజ్యమును నది మానవస్వభావ విరుద్ధముగకార్యము. మానవసంగమనత్య భావమునకు విరుద్ధమైనది. ఒక సామ్రాజ్యము నందు సభ్యులుగనుండు నుద్దేశమే నాకంతమాత్రమును గిట్టదు. సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వాములు గానుండుట తలంపునూడ నాకష్టములేదు. సామ్రాజ్యజాతులెల్ల ప్రభుడును, మానవసమాజకములై యుండును. అన్యజాతులనాశనమొనర్చినవాని కిధిలములపై నీసామ్రాజ్యములేర్పడును. గాని సదేశములున్న నేదప్ప, సామ్రాజ్యములాంపలేరవు. సామ్రాజ్యముకు భావమునందే, కొంతమంది ప్రజలు బానిసలుగ నొనర్చబడిరకు విషయముమి కియున్నది.

శ్వేతజాతుల బూటకపుమాటలు

ప్రపంచమున కొందరియందు సురియొక క్రొత్తముద్రై ముద్దవించుచున్నది. అది దానిని శ్వేత్యు రాష్ట్రములమాటమి (Commonwealth) అని పిలుచుచున్నారు. అది జానుటకు చాలనుందరముగకు ఆర్థికముగనున్నది. కాని దీని జరికీకేట బుకైన నేనంగీకరింపను. ఈసందర్భమున నానాజాతి సమిత్తి గురించి మీరు విని యుండిరి. కొందరీసమిత్తి, బందిపోటుదొంగ సంఘముని వర్ణించిరి. అది జాతిసమిత్తి గారు. అది సామ్రాజ్యములుగల జాతులసంఘము. సామ్రాజ్యము, బందిపోటుదొంగ తనము అనే రెండుమాటలకు అర్థమొకటైయెదదప్ప, అంబిత్తి బందిపోటుదొంగ సమిత్తి యని నేను పిలువను. ఈసమిత్తి ప్రపంచమునవిశ్వమానస సామ్రాజ్యత్వపద్ధత్యమునకు సమానమునకు

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి,
బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0.
పైన తెలుపబడినది వెదలెమ్మగలది
1 కి ధర రూ 3-0-0. సాఫ్ట్ దీపము
(తెల్లని, ఎఱ్ఱని, ఆకుపచ్చ తెమ్మగలది)
1 కి ధర రూ 2-8-0. సైకిల్ దీపము
1 కి ధర రూ 5-0-0. డేలిలాండ్ర 1 కి
ధర రూ 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బాట్లీ
టరీ వెల 1 కి రూ 0-12-0, బల్బు 1 కి
టోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రూ.
లైట్ 1 కి ధర రూ 0-12-0,
పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
స్పీనింగ్ ను సగ్గర్ బాట
పాటపట్టె నం. రిఫ్. ముద్రాను,

ఆంధ్రపత్రిక

1925 సం॥ జనవరినెల 6-వ తేది

మంగళవారము

లాలా లాజపతిరాయగారి యువనామము

పాఠశాలసంహారముని క్రాంతిని బడసిన లాలాజగారి ప్రతిభ ధీరతఖండమునందంతటను వ్యాపించియున్నది. లాలాజగారు నలువ దేండ్లనుండి యును జేయుచున్న దేశసేవ వాఁయవదేశముల కమూల్యమైన పిలువ నెసంగుచున్నది. చెన్నపురిలో గత శనివారమునందు సమాద్రతీరమునను వారు చేసిన యువనామము లాలాజగారి నిశ్చల దేశభక్తి విశదముచేయుచున్నది. వరమానసంధిగా వస్త్రమును ప్రజలకు దేశవిమోచనమునకు ధర్మ మార్గము నుపదేశించుట దేశోద్ధరణమునకును ధర్మాధిపత్యమునకును సాధనముగనున్నది. దేశ హితముచిరకాలము పాటవడిన లాలాజగ్రస్తుత కలవరసీతికి గరణంబైన సమస్యను గురించి వారి యభిప్రాయములను తెలిపి భిన్నక్షేమములవారికి వారి కర్తవ్యమును బోధించిరి. ప్రస్తుతిము దేశసేవీతులు విషమదశయందున్న పిషయము నందరును సంగీ కరించుచున్నారు. అనహయోధ్యమముపట్ల లాజ పతిరాయగారి విశ్వాసములేదనువిషయము క్రొత్త దిగాడు. లాలాజగారి యధ్యక్షిత్వక్రిందను గూడిన కలకత్తాకలగ్రామమునందు తెలిపిన భావమునే ఇప్పు డును లాలాజగారు గలిగియున్నారు. అనహయోధ్యమ మారంభమునందు ఖలాఫతు పంజాబు దర్జయముల ప్రతీకారమున కారంభించ బడినను తిదనంతరిము స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సాధనంబుగను గ్రహించబడినది. స్వరాజ్యసంపాదన మున కనహయోధ్యమ మొత్తవరకు బ్రయోజన కరమైనదియును, ప్రస్తుతి మనహయోధ్యమము విరమింపబడినను స్వరాజ్యము సాధ్యముగాకపోయి నను, భవికాలము నిర్ణయింపగలదు. కార్యసిద్ధికి సంకల్పమును సంకల్పమున కనురూపమైన సంస్కారమును సాధనములు. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్య సంకల్పమును దేశమునందంతటను అనహయోధ్యమ సాధనమునను నుదయింప జేయగలిగెను. స్వరాజ్యస్వరూప నిర్ణయమునందు లాలాజగారు తెలిపినటులు భేదాభిప్రాయములున్నను స్వరాజ్య సంకల్పమునందు భేదాభిప్రాయములు లేవు. గాంధీ మహాత్మునివలె లాలాజయును స్వరూపభేదమును నిర్వచనము చేయవలసిన యవసరములేదని తెలిపినను వారికిగల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శమును వ్యక్తిము చేసిరి. క్షేత్రజాతాల సమితియందు క్షేత్రేతర జాతులకు ప్రతిపత్తి లేదనువిషయము స్పష్టముగ తెలిసియున్నను భారతీయ దౌర్బల్యమును ధర్మాభ్యుదయ పిశ్వాసమును భారతీయులకు మూలముద్రా పసరమును బోధించుచున్నవి. అనహయోధ్యమము స్వరాజ్య సంకల్పమునకు మహావ్యాప్తి పిని గలుగ జేసిన విధమును లాలాజగారి విశ్వాసము దేశము చేయుచున్నది.

స్వరాజ్యము

లోకమాన్యము స్వరాజ్యము భారతీయుల జన్మహక్కుని విస్వప్రముచేసినను స్వరాజ్య సంకల్ప వ్యాపనము గాంధీమహాత్ముని మూలముననే గలిగినది. లోకమాన్యము నాటిన సంకల్పబీజములు మహాత్ముడు చేసిన దోహదమువలనను ఫలించిన విధమును దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవి. ప్రజాహృదయమునందు స్వరాజ్య సాదము ప్రతి ధ్వంసము హృదయస్పందనమును జేయుచున్నది. అన్నిసంఘములను స్వసంఘప్రయోజనములాకాంక్షించుచున్నను సత్వరస్వరాజ్యసాధనమును గోరుచున్నవిధమును దేశసభలతీర్మానములు విశదము చేయుచున్నవి. మహాత్ముడియనభ మితవాదుల సభ క్రైస్తవమహాసభ బ్రాహ్మణేతరమహాసభ సిక్కులమహాసభ సత్వర స్వరాజ్యసాధనమును గోరుచున్నవి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికముగను స్వరాజ్యసాధనమునకు ప్రతిబంధము గనుగవడినను స్వరాజ్యసాధనము నిరంకుశ పాపాణమును కరిగించుటకు దోడ్పడుచున్నది. ఇతరసంఘములవలె హిందూసంఘమును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును గోరుట యనంగరము. అధిక సంఖ్యాకులైన హిందువులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును గోరుట సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి ప్రతిబంధకముగనుగాని సహకారిగాదు. అధిక సంఖ్యాకులైన బ్రాహ్మణేతరు లవలంబించిన మార్గమునే అధికసంఖ్యాకులైన హిందువులును సవలంబించుట భారతజాతీయప్రయోజనముల కవర్ధదాయకము. స్వల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను గాపాడుట యవసరముగాని యధికసంఖ్యాకుల హక్కులను గాపాడుట యవసరముగాదు. అన్నిసంఘములు ప్రత్యేకలాభములకు సాంఘికప్రాతినిధ్యమును గోరినను హిందూసంఘము దేశప్రయోజనములకు ప్రత్యేక ప్రయోజనములను విస్తరించి త్యాగదీక్షను బూనుట ధర్మము. గాంధీమహాత్ము డనహయోధ్యమసాధనమునను లోకమున కుపదేశించిన యీ ధర్మరహస్యము నారాధించుటకు హిందూసంస్కారము లేగియున్నది. లాలాజి మహాత్మునితో నివిషయమున దేశీయవింపకపోయినను ధర్మమార్గము మహాత్ముని విధానమునందే గలదు. దేశమునందు వ్యాపించిన స్వరాజ్యసాధనము నిర్బంధవిధానమును ప్రతిఘటించుట కన్నిపక్షములకును దేశవేదికయందు బాంబయియందు సమావేశమును గలుగ జేసినది. ఈ సమావేశమునకును గాంధీమహాత్ము డవలంబించిన సాధనము వలనను ప్రజాహృదయమునందు గలిగిన మహాప్రబోధము గారణంబైనది. లాలాజి గాంధీమహాత్ముని సాధనముల నామోదింపక పోయినను ఫలమునైనను గ్రహించుట యుక్తముగ నున్నది.

స్వరాజ్యపక్షము

స్వరాజ్యపక్షమునకు లాలాజిచేసిన హితబోధము గమనార్హముగ నున్నది. శాసన సభలయందు ప్రతిష్ఠాభవనమందు లాలాజికి విశ్వాసము లేదు. ప్రతిష్ఠాభవన సాధ్యముగాని వాంఛనియముగాని కాదని వారిమతము శాసన సభా ప్రవేశము సంగీకరించుచు లాలాజి ప్రతిష్ఠాభవనమును నిరసించుచున్నారు. శాసన సభలయందు ప్రతిష్ఠాభవనము కొంతవరకు సాధ్యమైనను ముత్రా

లోచన సభయందు బాత్తుగ సాధ్యముగాదను విషయము నిర్వివాదాంశము. దేశమునందు స్వరాజ్య పక్షమధికారమును స్వీకరించునను వారలు ప్రయత్నించును. ఇదిసత్యమైన అనహయోధ్యమము విరతినిందవలసి వచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారి కారమును బాండుటకు మితవాద పక్షమునకు సహాయము చేయవలయునని లాలాజి చేసిన హితబోధ ధర్మానుకూలమైనను స్వరాజ్య పక్షమునకు హితవుగనుండునని తోచదు. సంస్కరణ విచారణమునకు ఫలముగను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ స్వాతంత్ర్యమును స్వరాజ్య పక్షాధికారి నిర్వహణమును సీ సవత్సరమునందు సంప్రముల నిరంకుశ ప్రవాహము యధేచ్ఛగా ప్రవహించినను విచిత్రముండదు. లాలాజి స్వరాజ్య సంపాదనమున కన్నిసాధనములను సవలంబన యోగ్యము అని బోధించుచున్నారు. కాని వారియపన్యాసము నందు వివిధసాధనముల ఖండనమునకుగల ప్రయత్న సాధన నిర్ణయమునకు గనుపింపదు. సంద్విగ్ధ సమయమునందు సంతయ నివారణమును జేసి ప్రజలను కార్యశూరులను జేయుట నాయకుల ధర్మము. ఉపన్యాసాంతమునంద శ్రోతలకు కర్తవ్యముమాత్రము గోచరముగా లేదు. లాలాజిగారికి స్వరాజ్యసంపాదన సామర్థ్యమునందు విశ్వాసముగలదు. స్వరాజ్యరథము ముందు నడుచుచున్న విధమును దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవని లాలాజి విశ్వసించుచున్నాడు. కాని కార్యకారణ నిరూపణమునందీతర విద్యావంతులవలె లాలాజిగారును సందియమును దెలుపుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడుకోరునటులు ప్రజలు కర్మయోగపరాయణులై స్వరాజ్యమును సాధింపవలసియుండురు. లాలాజిగారు వారికి విశ్వాసము లేని రాటుము ఖద్దరు సాధనముల పేరునైనను తలపెట్టలేదు. ఇది లాలాజిగారు తెలిపినటులు వారి సంస్కారమున కనురూపముగ నున్నది. ప్రజలు లాలాజిగారి యువదేశములను వారినిశ్చల దేశసేవను మననముచేసి గాంధీమహాత్ముని కర్మయోగము నుపాసించుచు స్వరాజ్యసిద్ధిని బడయుటకు ప్రయత్నించుట ధర్మము.

టీకాలు

1923 - 24 సంవత్సరమునందు మహాచిక్ వ్యాధిని వ్యాపింపకండజేయుటకై టీకాలువేయు నుద్యమమును ప్రచారమునందెట్లు యెక్కువజేసినదియు నివేదికయందు దెలుపబడినది. కొన్ని జిల్లాలలో జిల్లా ఆరోగ్య విధాన మొకటి ప్రవేశ పెట్టబడినది. దీనిప్రకారము ఆరోగ్యపరీక్షకులు నియమింపబడుదురు. తాలూకా కొక్క అధికారి యుండవలెనని ప్రభుత్వపు టుత్తరువుగలదు. కాని అట్టి సాధ్యము కాకపోయెను. చాలవరకు జిల్లాబోర్డులును మ్యునిసిపాలిటీలును ఆరోగ్య పరీక్షకులను నియోగించుచుండెను. గ్రామములందు టీకాలు వేయుటయందభివృద్ధియెనటుల నివేదికము దెల్పుచున్నది. గతవత్సరముకన్న మహాచిక్కు వలని చావులు 3900 తక్కువయ్యెను. శిశువులకు టీకాలువేయుటగూడ యెక్కువయ్యెను. కాని నివేదికలో నొకవిషయముమాత్రము దెలుపబడినది. గ్రామములందొకను యూరోగము సే అమ్మవారిమీదనో పడ

వేసి ఊరంతయు వ్యాపించిన ఆరోగ్యశాఖాధికారిలకు దెలుపకుండ నిర్లక్ష్యముజేయుట యెక్కువైనది. ఇందులకు గ్రామోద్యోగిగలగూడ కారకులని నిశ్చయించి దెలుపుచున్నది. ఇట్టి మూఢనమ్మకము పోవుటకు విద్యాప్రబోధ మవసరమని జెప్పటతో నందియ మేమియను లేదు. విద్యావాసన లేక, నూతన శాస్త్రసర్వజ్ఞములను దెలుసుకొనక ఆరోగ్యవైద్యుల నెరుగని గ్రామీయులకు సంగతి సందర్భమున్నటిని తెలిపి ఈ టీకలుజేయుటవలని లాభములను దెలియజేసి అట్లు జేయించుకుంటు వలసి నష్టమును బోధించి సుగమము జేయవలసిన బాధ్యత ఆరోగ్యశాఖాధికారిలపైనుండినట్లు ఉద్ఘోషించిమీదను గలదు. జనమరిణుల పట్టి యైనను రెపిన్యూఉద్ఘోషాలు సరిగనుండునయెడల ఆరోగ్యశాఖాధికారులు తమకని దాముజేసికొనుటకు పిలుగునుండునని సిపెడికమునందు దెలుపబడినది. పురపాలకసంఘములు యివిషయమై యెక్కుడు జాగ్రత్తపాటించవలసియుండును. అంటువ్యాధులు సామాన్యముగ పట్టణము లనిపించుకొను నవనాగరిక ప్రదేశములంద యెక్కువగ వ్యాపించుచుండును. తద్వారా గ్రామములలో సరిగూడ ప్రాకుచుండును. పుర పాలకసంఘమును ముందు ముఖ్యముగ గమనింప వలసియుండును. ప్రజారోగ్యమును ముందుకాపాడవలసిన బాధ్యత పురపాలక సంఘములపై గలదు. ప్రభుత్వమువారు దెల్పినటుల హెల్తు అఫీసరులను నియమించవలసినదేగాని వీనినిన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది ఆరోగ్యవైద్యుల ప్రచార మవసరము. ఇందు లకు మూలకములందుండినవ్యాధులములను దృఢగలవు. ఏ యే రోగము లేయే కారణములచేత వచ్చునో స్థూలముగ నందరికను దెలియజెప్పి తిన్నివారణో పాయములను సూచింపవలయును. అప్పుడు కొంత వరకు తమసిగ్గు తాము గుర్తించి ఆరోగ్యముగ నుండుటకై యెవరికివారు ప్రయత్నింపగలరు. టీకాలు జేసినమాత్రమున స్సోటకము రాదాయని కొందరు వాదించుచున్నుగాని అంతయెక్కువ పోతమాత్రము పోయదని చెప్పవచ్చును.

సపెడికయందు టీకాలుజేయుటను నిర్బంధము జేయవలెనను సూచన యొకటిగలదు. ఇట్టి తీర్మానమే యొకటి చెన్న పురి కార్పొరేషనులో నొక సారి వచ్చెను. ఇదిమాత్రమంత సుకరమని గాన్పించుదు. ఆరోగ్యవిషయములను దెలియజెప్పవలయును గాని నిర్బంధపెట్టి యిష్టము లేనిదే టీకాలు పొదుచుటవలన కడులాభముండ నేరదు. ఎవరికివారు యిందుగల లాభములను దెలుసుకొనునటుల జేయవలయును. తెలియచెప్పవలయును. అంతేగాని నిర్బంధముమాత్రముజేయుట కూడదు. అప్పటికైనను తప్పించుకొన జూచువారుండకపోరు. అన్నిటికన్న ప్రధానము ఆరోగ్య విషయములందు ప్రచార మవసరమైయున్నది. ఇందులకు ఆరోగ్యశాఖవాడు తగిన సదుపాయముల నెక్కువ జేసిన బాగుండును.

రాటముల అభివృద్ధి
తమిళనాడు పక్షమున తులసిరాంగారును, పంజాబు మహమ్మదీయుల పక్షమున జఫరలిఖాను గారును రాటములను కొన్ని వేలు నెలకొల్పెడిమని గృహము జేసినట్లు దెల్పుచు ప్రతిరాష్ట్రమును

అట్లు జేయవలెనని మహమ్మదీ వారపు ఎంగుళిండి యాలో గోరుచున్నాడు. ఎన్నివేల రాటముల నెలకొల్పిజేసిన అన్నివేలమంది కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చుట యగును. ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెసు కార్యక్రమము రాటము ఖద్దరులపై మరేమియును లేదు. మహమ్మదీ అధ్యక్షత సేవత్సరము రాటములు వేలు లక్షలకొలది వ్యాప్తమై భారతదేశము స్వరాజ్యమును జూరగొనవలసి యున్నది. ఇందుల కన్నిరాష్ట్రములును తోడ్పడవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్ర దేశీయోప సంఘముగూడ 17, 18 తేదీలను సమావేశమైనపుడు ఈరాటము ఖద్దర వ్యాపకమును ముఖ్యంశమునుగూర్చి యే చర్చించి కార్యదీక్షకు గడంగుట అవసరమై యుండును. ఆంధ్రదేశము ఖద్దరులకు ప్రధానదేశమిది. అన్ని రాష్ట్రములందుకన్న యిందురాటములసంఖ్యయు దానతోబాటు సభ్యులసంఖ్యయు హెచ్చుజేయవలయును. రాటము, కాంగ్రెసు యేక వాచకములైనవి. రాటము జేవట్టి నవాదు కాంగ్రెసు సభ్యుడగుచున్నాడు. ఆంధ్రదేశమేమాత్రమును వెనుకంజ వేయక రాటములను వేలు లక్షలు నెలకొల్పి, అంతమంది సభ్యులనుజేర్చి, స్వరాజ్యమును జేరుటకు పరుగుతో పోవునటుల జేయవలెనని కోరుచున్నాము.

జెంగాలు నిర్బంధశాసనము
వంగరాష్ట్రీయ శాసనసభయందు రేపు జెంగాలు ఆర్డీ నెన్నును శాసనమును జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు శాసనమును ప్రవేశపెట్టెదరు. నామ దానభేద దండనోపాయములను ప్రభుత్వాధికారులు తమపట్టును నెగించుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నవిధమును గతించిన రెండుమాసముల చరిత్రము విశదము చేయుచున్నది. నిర్బంధములు స్వరాజ్యవక్షమునకు భయభాంతలను గలుగజేయలేదు. దేశబంధు చిత్తరంజనుదాసు క్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును నిర్మూలము చేయుటకు దీక్షను వహించెను. దాసుగారు పూనినపట్టును విడిచెడివారుగారు. మహమ్మదీయులను భేదించుటకు ప్రభుత్వముచేసిన ప్రయత్నములు విఫలములైనవి. నియోజకవర్గములు ప్రతినిధులకు శాసనమును నిరాకరించుట కాజ్ఞల సెనుగుచున్నవి. రాష్ట్రము సందంతలను ప్రజలు సభలనుజేసి శాసననితాకరణమును బోధించుచున్నారు. ఆత్మగౌరవమును జాతీయగౌరవమునుగల భారతీయుడు శాసనమునకు సమ్మతి నొసంగజాలడు. ఆత్మగౌరవమును గాపాడుకొనగల సభ్యులవివరము రేపటిసమావేశము విశదము చేయగలదు.

కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయము
బెల్గాముకాంగ్రెసు ఆమోదించిన నూలునడకవలసిన నియమును జర్పించుటకు విశ్వవిద్యాలయ సభ గూడినది. “భారత జాతీయసభ నిర్ణయించిన నూలునడకుట నియమము దూష్యము” అను విషయమునుగురించి వాదప్రతివాదములు తీవ్రముగను జరిగినవి డాక్టరు పరాంజప్త చింతామణిగారు తీర్మానమును సమర్థించిరి. శివప్రకాశగారు కృపా లికుగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానముధిక సంఖ్యలచే ఆమోదించబడినది. కాశీ మహారాజగారు సర్ చార్లసు టాడుహంబరుగార్లు

ప్రేక్షకులుగనుండి తమాషాను జూచుచుండిరి. ఇట్టి మహాసభలు అసాన్నిధ్యమే విజయమును సూచించు న్నది. పూర్వవారపరాయణు లేమిచేసినను ఉత్సాహసంపన్నులైన విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులును దేశహితార్థము వ్యక్తిత్వమును జూపజాలకుండుట భారతీయుల యథోగతికి నిదర్శనముగ నున్నది.

శ్రీయుత విత్తలుభి యి పటేలుగారు
తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి
విత్తలుభాయి పటేలుగారు రసహయవాదులు గాకపోయినను శాసనసభయందు సహాయయోగమును స్వరాజ్యవక్ష నియమానుసారముగను నవలంబించెడివారిలో నొకరై యున్నారు. పటేలుగారి సూక్ష్మదృష్టియును కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యమును వారి వ్యక్తిత్వమును ద్యోతకము చేయుచున్నది. బాంబయందు రిడింగు ప్రభువునకు సన్మానము నొనంగెడి సందర్భమున నాత్మగౌరవమును పాటిం చుచు పటేలుగారు బాంబయకార్పొరేషను ప్రెసి డెంటు పదవికి రాజీనామా యొనంగిన విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. నిన్నటి కార్పొరేషను సమావేశమునందుపటేలుగారుతిరిగిఎన్నుకొనబడుట వాదప్రతివాదికేషమును ప్రజాహృదయమును దెలుపుచున్నది. పటేలుగారికి 50 సమ్మతులును సతి పట్టులైన డాక్టరు జావలెగారికి 45 సమ్మతులు వచ్చినవి. పటేలుగారు తిరిగి ఇట్టి పరిస్థితులు వచ్చిన స్వధర్మ నిర్వహణము నీవిధముగనే చేయుదునని వెల్లడిచేసి బాంబయ కార్పొరేషను గౌరమును గాపాడిరి. ఉద్ఘోషితివలన నాత్మగౌరవమును బోగొట్టుకొనవలసిన యవసరము లేదని పటేలుగారి స్వాతంత్ర్య ప్రవర్తనము విశదము చేసినది.

గాంధీమహాత్ముడు
అస్పృశ్యతానివారణము
బాంబాయిలో ప్రతికూల సభ
బెల్గాం కాంగ్రెసు మహాసభ కధ్యక్షతవహించి మహాత్ముడు ప్రారంభోపన్యాసమున అస్పృశ్యతను నిరసించుట ఆక్రమమున ఆదేశించుటకు బాంబాయిలో మహావాత్సాను రాంజీగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభజరిగినది. “ఇప్పుడు అంటువ్యాధులు తగిలినవారిని ప్రత్యేకించుచున్న పథలిమీదనే వెనక అస్పృశ్యత వర్తించినది. హిందూసంఘమునందలి అంతర్గమలవారు నీతిమతాచారములకు విరుద్ధముగా మెలగుటచేత వారస్పృశ్యులని ప్రత్యేకింపవలసివచ్చినది” అని రాంజీగారు నుడిచిరి “గాంధీగారు వాణ్ణిడు. ఒక పంచమ కన్యను సెంచుకోని తనకుమార్తెను గామామకొనుచు తనయింటనేయుంచుకొనెను. ఇది హిందూమత ధర్మములకు శేవలమువిరుద్ధము. ఇట్టి దుష్కార్యములనరించువారినిక్షింపకుండుటచే హిందువుల పిరికిపందలనిస్తవ్యులగుచున్నది. ఇట్టిపథవిరుద్ధములకు పనులను జేయుచు యిరులను గూడ ప్రోత్సహింపదు చుండువారిని పీకపిసికి సంఘటన సాహసించునాగుడ హిందూ సంఘమున కొందరు కలదు” అనిసభలో నొకడుపలికెను. అతడటుల పలుకగానే సభలో గొప్ప గర్జనలు కలిగినవి. మతము కొరకు హిందువులెట్టిత్యాగమునైన చేసెదరని నొక్కి చెప్పుటయే యీవ్యక్తి ఉద్దేశముకాని నిజముగా దౌర్జన్యము పలుపుట అతని యుద్దేశముకాదని అధ్యక్షుడు రాంజీగారు సద్ది చెప్పి సభ్యులను సమాధానపరిచిరి. వైకింగోను తాంకేశ్వరములగారు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినవారు మత్రికాపాలని గూడ అపక్రయే పలికెను. అస్పృశ్యతను తొలగింపగూడదని ప్రచారముచేయుట కొక ఉపసంఘమెర్ప దుప బడెను.

(ఆ. ప్రె.)

బర్తాకార్యరేషను

అధ్యక్షుని నియామకము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

లండను, జనవరి 5:— సర్ రాబర్టు హార్డుగావు బర్తాకార్యరేషను డైరెక్టరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బిటను-పాలసేనుమాండేటు

డిప్యూటరీ డివన్యూనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

లండను, జనవరి 5:— హెన్రీ విందుహమ్ డిప్యూటరీ డివన్యూనము కౌంట్రీలలో బిటను-పాలసేనుమాండేటును విడుదలమును గూర్చి యావన్యపించుచు యూరప్ లపాత్రామను సాపిండుట తమ య ద్వేష్యముగాదనియు ప్రపంచమునను లక్షలకొలదిమంది యున్న యూరప్ లకు స్వదేశమే అద ప్రాయముగ నుండుటలు జేసి పాలసేనులో నితరకా ప్రత్యక్షముకై మర, రాజకీయ, ఆర్థిక స్వత్యముల రక్షించుట తమ గాదర్చుమని చెప్పిరి.

ఈజిప్టుమంత్రివర్గము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

కయో, జనవరి 5:— ప్రాథమిక విద్యాధికారిగ చేతు యిడుగారు నియమించబడిరి. ఆయన పూర్వార్థముననుబడు, యావన్య యెవ్వరికిని తెలియకుండ సంకరించినవిధమున ఖైదీగాడ యాయన నియామకము చిత్రముగ నున్నది.

కాప్టెన్ విక్టోరియా జనవరి 5:— కాప్టెన్ విక్టోరియాలో ప్రత్యేకతంతరివార్త నెన్నుకొనబడవలెనుగాని ప్రభుత్వమువారు విజ్ఞాపించరానను ప్రభుత్వనిశ్చయముపైని ఇంటిరియరు కమిషనరు రాజీనామానిచ్చినటులు కాప్టెన్ విక్టోరియా వార్త చెప్పుచున్నది.

అలివియరు ప్రభువు వ్యాసములు

విటిముపత్రకల వ్యాఖ్యలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

లండను, జనవరి 5:— డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక డిశంబరు 30 వ తేదీన అలివియరు ప్రభువుపై వ్రాసిన వక్రము ప్రకటించుచున్నది. ఆయన డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రత్యక్ష రీతిగా వ్రాయుచు అలివియరు ప్రభువును ఆరోపించుచు భారతపక్షములను సరికేయటకు వెచ్చుకొన్న ప్రభువును నావికా శాఖనుండి విడుదలపరచుచున్న కథ సత్యముగాదని చెప్పుచున్నది. ఈవిషయమున అలివియరు ప్రభువును సమర్థించిన అవసరము లేదని ఆ పత్రిక చెప్పుచున్నది. కారణ మేమనగా ఆయన భారతపక్షములందు ప్రయోగించు వ్యాసములు జూడ తన సంగతి తాను భావించిన క్రిగలియున్నాడని తెలియుచున్నది. ఆయన భారతపక్షములగూర్చి ఒక భావమును చెప్పుచున్నాడు. డెయిలీ టెలిగ్రాఫునిందలన్నిటిని విండించువిధముననే ఆ పత్రికయు విడిచిపెట్టియున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫులోను యిట్లు వ్రాయుచున్నది. "అలివియరు ప్రభువు ఆరోపణలలో నుండగా నింతవిభులముగ తనుభావములను తెల్పియుండిన బాగుండెడిది."

రెడ్డిరాణి

సచిత్రమాసపత్రిక

మర, సాంఘిక, వ్యవసాయక, విద్యావిషయములు చర్చించబడును

వారకాంత (నాటికలు) విలులయు, వికతలయు అద్భుతవర్ణనలు, రీతివర్ణన చదివితీరవలయును. ధర 12

మిథునానురాగము (మేయన్నవల) 12 గత్యభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గత్యభంగకథలు గలనాటకము) ధర 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) 10

ఆంద్రునామసంగ్రహము (నాటిక) ధర 4

రెడ్డిబ్రదర్సు రాములవలయు, గోదావరిబిల్లు

స్థానిక వార్తలు

క్యాలెండరులు:— రంగూనునందు గల ఇండియన్ ఇంపీర్యు కంపెనీవారి తేడుల క్యాలెండరులను వందనములతో స్వీకరించుచున్నాము.

రాకపోకలు:— అరవింద ఘోషగారిని జామటకు పురుచ్చేజునిన లజపతిరాయగారు; పురుచ్చేజునకు టాండును, ఎస్. దొరస్వామిఅయ్యంగారు నిన్నటిదినమున తిరిగి మద్రాసునకు వచ్చిరి. సి. ఎస్. ఆంధ్రూసుగారు ఈ యందయ ను వెళుచునుండివచ్చిరి. గౌ న్యాయమూర్తి వాలసు గారును, ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారును ఈయందయము మదరాసునకు వచ్చిరి. ఇంచితేపు ప్రభువుగారి కుమారుడగు మాకెగారు నిన్నటి దినమున రంగూనునుండి మద్రాసునకువచ్చి గతరాత్రి మదరాసుండి కొలంబోకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. ఎస్. డబ్ల్యు. స్టీవార్టు ఐ. సి. ఎస్. గారు నిన్నరాత్రి బెజవాడకు బయలుదేరివెళ్లిరి. ఓస్వాల్డువూడ్, గౌ. కేడిసింధియాకర్లకు గార్లు ఈయందయము మద్రాసునకు వచ్చిరి. వీరు, భారతరాజకీయపరిశీలకుల డెలిగేషన్ కుటకు గాను భారతదేశమున పర్యటనమొనర్చుచున్నార. గవర్నరుగారి ఆంగరక్షకులలో నొకరు రైలుస్టేషనునకువచ్చి వారిని ప్రభుత్వభవనమునకు గొనిపోయిరి. వార చ్చట బస చేయుదురు.

మదరాసు ఆంధ్రప్రదేశ్ మెటిక్ కంపెనీ:— డై నాటకసంఘమువారు పుణ్యదినమున ముక్కుటి యేకాదశినాడు రాత్రి తిరువళ్ళీకి యందలి ఇంటియలో సినీమా చూచునందు రుక్మాంగద, ప్రహ్లాదనాటకములను బహుజనుప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. ఈ ప్రదర్శనములు పుణ్యదినమున సార్థకపరిచె నను తృప్తిగలిగించినది. ఆహూనందు మహాదానందము వెల్లివిరిసెను. పాత్రధారులెల్లరు తమ పాత్రలను చక్క పోషించిరి. ఆదినండి ఆంధ్రమునకు నాటకము బహుర క్రిగట్టి చూపరులకు మహానవా మొనరించినది. 4 యేండ్లబాటును ప్రహ్లాదనేమయు ధరించి పల్లిన ముద్దుపూజలు మున్నెచ్చటను గాంచియుండలేదు. హిరణ్యకశ్యపుడు తిరిగి ఉద్భవించెనా యనునటులు ఆవేదధారి చూపిన నటనాకాళ్యము ప్రత్యేక శ్లాఘాపాత్రము. ప్రహ్లాదనేమధారులకు బాటు, వారదనేమధారులు, రుక్మాంగదుడు గూడ శత్రుల శ్లాఘనకు విరులపాత్రులైరి. ఈ నాటకకంపెనీ వారి నాటకము ఆంధ్రులకేగాక ఆంధ్రేతరులకుగూడ సాంపు నింపుచున్నవన్న ఆరికయో క్రింకుకయు లేదు.

ఖాలిసుపూరు స్వరాజ్య ఆశ్రమము

ఆచార్యరాయగారి ప్రకటన

వంగరాష్ట్రమున ఖుల్నాకు సమీపమునందున్న ఒక గ్రామమున శ్రీయుత యామినీభూషణమిత్రగారు చాల వ్యయ ప్రయాసలతోగూర్చి యాశ్రమము నేర్పరచిరి. మిత్రగారు ప్రియ నృత్తినినదలిన అసహాయవాది. గ్రామములలో చొచ్చినియేర్పాటులను జేయుటయు గ్రామవాసులలో త్యాగదీక్షను సంఘ సేవాభిలాషను కలిగించుటయు అను నీరెండును వీరి ముఖ్యోద్యమములు. ప్రతిగ్రామమునను ప్రత్యేకపామునను రాటును నెలకొల్పవలెను. పారిశుధ్యమును వృద్ధిపొందింపవలెను. వ్యవసాయపద్ధతులను చక్కబరుపవలెను. ఈ శ్రేణిములు నెరవేరుటకువీరు ఆశ్రమమునకు 11 శ్రీమూల (భూమికొలత) భూమిని సంపాదించిరి. ఆభూమిలో చాలకుటీరాలును కట్టించిరి. బట్టలను నేయుట కొకగృహమును, వ్యవసాయకులకు పాతకాల కొకగృహమును కట్టించిరి. వీనిలో ఈపనులు ప్రారంభమైనవి. చాలమందివ్యాధులను చేర్చుకొని వారికి సాయంకాలము విద్య నేర్పెదరు. వీరి మత ధర్మాధివిషయములను బోధించెదరు. వారిచేత చేతిపనులను ఆశ్రమములోను గ్రామములలోనుగూడ చేయించెదరు. ఇది క్రమక్రమభివృద్ధి నొందుచున్నది. మిత్రగారు సహధర్మి. ధన సహాయముపాత్ర మనవరము. ధనసహాయము చేయగోరువారు నాపేర 92, అప్పరుపల్లె, పుల్లూరుగోడు, కలకత్తా ఆని వ్రాయవలెనని ఆచార్యప్రభువు ఆంధ్రరాయగారు ప్రకటించిరి.

చట్టనిర్మాణశాఖనూతనకార్యచర్య

యల్. గాహాముగారు సేవిపరపబరి

డిల్లీ జనవరి 5:— సర్ యెం. ఎం. ఎం. క్రిస్టియన్ గారి నానే యల్ గ్రాహాంగారు చట్టనిర్మాణశాఖ కార్యదర్శిగా నిర్దేశించబడిరి. గ్రాహాంగారి స్థానమునకు అదనపు సయ్యక్ కార్యదర్శి నియమించబడెనయను జాగృతమగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

షాకతాలిగారి సందేశము

ఖద్దరువ్యాపకమే ప్రధానము

మహాత్ముడు ముగ్గురు కార్యదర్శులను నియమించెను. వారి సహాయమున అధికముగా పనిచేయును, చేయించును. వారండును దీక్షగలవారు. మనము గ్రామములకే ప్రజలకు దౌర్జన్యపరిత్యాగమును బాగుగా బోధింపవలెను. మరల నెన్నటికిని చారీచారా దురంతముల వంటి ఘోరములు జరుగ గూడదు. వారు మూలమడుకవలెను. బట్టలు నేయవలెను. ఎంత మాత్రమును తగవులాడగూడదు. దౌర్జన్యమును త్రికరణయా వలలిచేయవలెను. ఈరీతిగా శాంతముగా దీక్షతో ఓషికతో పనిచేసినచో జైవాసుగ్రహమున స్వ రాజ్య ము ను బడయ గలుగుదుము.

నూలువడుకుటకు ఆఖిలభారతసంఘము నేర్పరచి యున్న మున్న వారందరిచేతను ప్రమాణసంతకములు చేయించవలెను. ఇటులచేసినచో స్వరాజ్యపక్షమువారికి ప్రతికూలముగా ప్రచారము చేయుటయునని వారు కలంతురేమోయని మహాత్ముడికి అనుమతి నియ్యలేదు. మనకిట్టి దురుద్దేశ మేమియును లేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికి మనము చేయగలిగిన సహాయ మంతయు చేసెదము గాని మనము పక్కా బహిష్కారవాదులము గాన మనపనిలో కట్టుబాటు చేసుకొనుటవసరము. మహాత్ముడిందుల కనుమతి నిచ్చినచో తక్షణమే వేటలడిగా చేయుట ప్రమాణసంతకములను చేయుట నిశ్చయము. రాటులమోత ఆఖంధముగా అన్ని గృహములలోను చెలరేగ గలదు. ప్రతిపక్షములు అన్ని విధములను ప్రబలుటగాన మనము గట్టిదీక్ష బూనిన గాని విదేశప్రముల బహిష్కారము పూర్తిగా కొనసాగదు.

చెన్నపురి మహామ్మదీయులకు విజ్ఞప్తి

ముఖ్యముగా లబ్ధిసాధరులు ఖద్దరుకట్టవలెను. చెన్నపురిలో చాలమందికొడిగా నున్నది. దక్షిణాదిని కొంతవరకు బాగుగానే యున్నది. చెన్నపురిలోని నాయకులనుమాత్రము మాంద్యము గలిగిడి. నే నిచటనుండి యిందుకే పారిపోవుచున్నాను. లేనిచో వారు నన్ను ముక్కుముక్కులుగా ఖండించివేసెదరు. నేనేమాటచెప్పినను ముస్తాభార్యముగానే చెప్పెదనని వారెరుగుదురుగాన వారిని మేల్కొల్పుటకు కీ నాలుగుముక్కులును చాలును. 1920 లో యానగరమున చాల ఉత్సాహముతో పనిని ప్రారంభించిరి. 1925 లో మరల నట్టిఉత్సాహము కనబడవలెను" అని షాకతాలిగారు తెలిపిరి. (ఒకవిశేషం)

కుంభకోణము చేరుట

మొన్న 4 వ తేదీ ఉదయమునకు మాలానా షాకతాలిగారుబాటుసేన్ ను, సయ్యదు ముర్రాసాహెబు (ఎం.ఎల్. ఏ. గార్లు కుంభకోణము చేరిరి. షాకతాలిగారు చట ఖిలాఫతు సభ కధ్యక్షుల వహించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

జెంగాలు శాసనసభ

ఆర్డినెంసుబిల్లు సర్ హ్యూస్టన్ ఫెస్ గారు ప్రతిపాదించెదరు

రెండుముఖ్యమైన సవరణలు

కలకత్తా, జనవరి 4:— జనవరి 7-వ తేదీనసమావేశము గానున్న వంగరాష్ట్రశాసనసభ సమావేశమందు 50 హ్యూస్టన్ ఫెస్ గారు జెంగాలు ఆర్డి నెంసు బిల్లు ప్రవేశపెట్టెదరు. బిల్లు యొక్కనిబంధనలవిషయమై అభిప్రాయములను తెలిపినాటకు యెక్కియలు 1-వ తేదీనవరకు గడువిచ్చి బిల్లును ప్రకటింపవలయునని అఖిలచంద్ర త్రిగారికసవరణను ప్రతిపాదించెదరు. శాసనసభ్యులు పదియేడుగురుగలసి నొక సెలెక్షన్ టిగినేర్పడి ఆర్డి నెంసుబిల్లునిబంధనలను విచారించి నొక సెలలో పున నిశ్చయమును దాఖలుచేయవలసినదని జజుక్రెడ్లబోసుగాను సారి యొక సవరణ ప్రతిపాదించెదరు.

సర్ హ్యూస్టన్ ఫెస్, యల్. చీరె, డి. పి. శైతాన్, బాబు జి కేంద్రనాథబోసు, డాక్టర్ పి. చనన్, పారత్ చంద్ర బాబు, సి. ఆర్. దాసు, బి. చక్రవర్తి, రాయహసేంద్ర నాథ చందరి, యన్. సి. నేప, జె. యం. సెన్ గప్తా, ఖిల చంద్ర తల్లె, మూవి మహమ్మద్ యాసీన్, ఎడ్వర్డు విల్లియంస్, సర్. పి. సి. మిత్రర్, విశ్వేశ క్రిష్ణబోసు, సర్ విల్లవికేరగా ర్లు సెలెక్షన్ కమిటీవారు ప్రభుత్వమునకు సలహానుసాహాయ్యముగా ప్రతి పాదనయింపగలరు. (ఆ. ప్రె.)

నూలుచందా ఎర్రతలు
కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

నూలుచందా పరతును నిరసింపవలెనను
తీర్మానము నెగ్గలేదు
కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయ పాలక సంఘ
సభ జరిగినది. ఆనభకు కాశీమహారాజుగారును సర్
చార్లెస్ టామహంటుగారును వచ్చిరి. బెల్గాం లో
దేశీయ మహాజనసభవారు నూలుచందా పరతు
నామోదించుట ఆక్రమమును తీర్మానము నానభలో
నుపపాదించిరి. జాక్వరు పరంజపి, సి. వై. చింతా
మణిగార్ల నుకూలముగను శ్రీ ప్రకాశ, ప్రాఫెసరు
కృపాలినిగార్లు ప్రతికూలముగను మాటలాడిరి.
చాలమంది ప్రతికూలముగా ట్టులుచ్చిరి తీర్మా
నము వీగిపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

ఖద్దరు-దీక్షావసనములు

నూలువడకుట-గురుశిక్ష
ప్రభుత్వసేనలో చేరగోరువారు వారిచ్చునట్టి
కాకిదుస్తులను ధరించవలెను. వారు నేర్పుకవాతు
చేయవలెను. అటులే స్వరాజ్యసేనలో చేరగోరు
వారు ఖద్దరుబట్టలను ధరించవలెను, రాట్టముపె
నూలువడకువలెను. నూలు వడకుటయే కవాతు.
ఖద్దరుబట్టలే కాకిదుస్తులు. వారిపోరు దౌర్జన్య
యుతము. మనసంగ్రామము దౌర్జన్యవిరహితము.
వారికీక్షాత్తులు తుపాకులు ఆయుధములు; మనకు రాట్ట
ములు దూడేకుబడలు ఆయుధములు. గాన భారత
మాత బిడ్డలగు స్త్రీలును పురుషులును చిన్నలును
పెద్దలునుగూడ యీకాంతిసేనలోదేరి ఖద్దరుకట్టి
నూలువడకవలెనని వంగరాష్ట్రఖాదీపరిస్థానమువారు
ప్రకటించిరి. డక్కా, కమిల్లా, చిలిగాంగు, రాజ
పాహి, బోగ్రా, ఫకీరుపూరు, రంగపూరు, హుగ్లీ
మున్నగు మండలములలో ఖద్దరుపని చాలపొచ్చు
గా జరుగుచున్నది. ఉత్తరభాగమున వరదలవలన
నష్టముకలిగిన ప్రాంతమున వేలకొలది ప్రజలకు
రాట్టములే జీవనాధారముగా వీర్పడినవి. ఇప్పుడు
వంగరాష్ట్రమున 14000 రాట్టములు మాత్రమే
తిరుగుచున్నవి. గాని పంజాబులో 20 లక్షల రాట్ట
ములు తిరుగుచున్నవి. పంజాబులో ప్రతిపంట
చాలపొచ్చు వంగరాష్ట్రమునగూడ ప్రతిపంట
పొచ్చుటవసరమని నర్సెంటువత్రి వ్రాసినది.

పండిత పురుషోత్తమదాసు

టాండనుగారు

వాండీప్రచారముకొరకు చెన్నపురికివచ్చిరి
ఈనెల ౧ వ తేదీ ఉదయము పండిత టాండను
దాసు గారు చెన్నపురికివచ్చిరి. వీరు 1921 లో అలహాబాదు
య్యునివర్సిటీసంఘాధ్యక్షులుగాయండిరి. అలహాబాదులో యువ
రాజు ఉత్సవములును బహిష్కరించిన సందర్భ మున వీరికి 18
నెలలు కారాగృహవాసము తలపించినది. హిందీసాహిత్య
సమ్మేళనముకు వీరే స్థాపకులు. ఆపనిమీదనే వీరిపుడు చెన్న
పురికి వచ్చిరి.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధశాసనములు

రాష్ట్రమునందు సంచలనము
వంగరాష్ట్రమునందు దమ్మి పట్టణములలోను సభలుజరిపి
యీ నిర్బంధమును నిరసింపుచున్నారు. రాష్ట్రీయ శాసన
సభలో సభ్యుల తీర్మానమును తిరస్కరింపవలె నని తీర్మాన
ములు చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కొలండరులు

మదరాసు ఆయుర్వేదపార్శ్వ, వి. ఎస్. కె.
చారికంపెనీ
ఈ కెండుసంఘములవారును పంపిన కొలండరులకు కృత
జ్ఞతతో నందుకొంటిమి.
కెండును పెద్దపైకాగలవి నెలకొక పెడీ కలదు. పెద్దఅం
కెలు నలుపునపురుగులలో ముద్రింపబడెను. నెలపులు పండు
గలు తెలుపు లేదీల అంకెలు ఎరుపురుగులో ముద్రింపబడెను.
చారికాగి కొలండరులో ముఖ్యవిషయములను జ్ఞాపకా
ర్థము వ్రాయుటకు ప్రతినెలకును ప్రతిదీకిని తానేర్పవ
బడెను.
పార్శ్వకొలండరులకొరకు పోస్టుబాప్సు 151 మదరాసు
అనియును, చారి కంపెనీ కొలండరుకు 35 ఎర్రబాలుచెట్టి
స్ట్రీటు కార్డిటపును మదరాసు అనియును వ్రాయవలెను.

మరణాంతకముగు మోటారువిపత్తు

జన్మదినోత్సవమునాడు దారుణమరణము
లాహోరు, డిశంబరు ౧:—శనివారమునాడుదయమున
కాంటోనుమొట్టు క్రీష్ణమణిపైనున్న సమీపముననున్న ట్రెయి
నందు మరణాంతకమైన మోటారు విపత్తు సంభవించెనని
లాహోరు పోలీసువాడి వార్త లభించెను. సియాల్కోట
యందలి 28 వ డిక్ట్రెన్సీ పటాలనుందు కప్పెనుగా నున్న
లాంబెర్ట్ బ్రిటిషు ఉద్యోగి ఆపాయముచే మరణించెను. పాప
మితడు తన 28 వ జన్మ మహోత్సవము నానాడు జరుపుకొన
వలయునని ఊహించెను. జన్మమహోత్సరదినమందే మరణము
సంభవించెను. ఉదయం కెండుగంటలప్పుడు కప్పెను లాంబెర్ట్
గారు మోటారు నెలమిమీద వచ్చుచుండగా నొకమోటారు
బండి నెలమిను డీకొనెను. లాంబెర్ట్ గారికి కలమీద గట్టి
గాయములు పడెను. ఈ గాయములచే పాపమీయన పరమ
పదమునొందెను. మోటారుబండి తోలువాడు హైందవుడు
పరారి అయిపోయెను. కాని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. చని
పోయిన కప్పెను లాంబెర్ట్ గారు బొంబాయి పోలీసుకాఫిలో
బనిచేసి పంపెనును దీసికొనుచున్న నొక అధికారి యేక
పుత్రుడు. మెనపటోమియా పారసీకము రాజ్ మాకు మొదలగు
ప్రాంతములందీ లాంబెర్ట్ గారు బనిచేసిరి. శనివారమునాడు
సాయంత్రము ఉత్తర క్రియలు జరుపబడెను.
శవముతోకూడ బెక్కునీవిలు మిలిటరీ ఉద్యోగులు వెదలిరి.
నార్తహంప్టన్ మైదటాలము స్తోమముగా శవమును వెంబ
డించెను. (ఆ. ప్రె.)

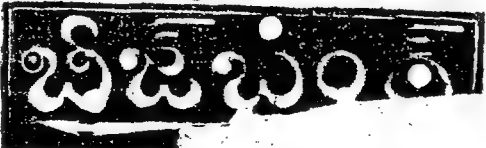
బర్మాగవర్షులు ఆగమనము

రంగూను, జనవరి ౧:—అంతరంగిక కార్యకర్త, గాం
ధేయదంపతులు, కెప్టెను మూకు, అంగరక్షకుడగు క్రాస్టరు, సర్
బుడోవిక్ పార్వతి మొదలగువారితో రంగూను బర్మాగవర్షులు
గారు కూడవలెనుండి చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అబుల్ కరీము అరెస్టు చేయబడెను

దిల్లీ, జనవరి ౧:—ఖోస్టు తిరుగుబాటునందు బాల్గానిన
అబుల్ కరీము, గురుదాస్ పురముందు అరెస్టు చేయబడెను.
ఇతనిని లాహోరు జైలునకు బంపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)
రైట్ ఆనరబిల్ వి. యన్ శ్రీనివాసకౌత్రిగారు

మరికొన్ని మానములు బెంగళూరులో నుండెదరు
బెంగళూరు, జనవరి ౧:—మరికొన్ని మానములు బెంగ
ళూరునందెయుందుట మంచిదని వైద్యులు రైట్ ఆనరబిల్ వి.
యన్ శ్రీనివాసకౌత్రిగారికి సలహా నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బీజ్ బండ్:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టి పరమ
టకు లోక ప్రసిద్ధి కెంజినది. స్వప్నమందు గాని మూత్ర
ముతోగాని వీర్యమునుభవించుచున్న యడుగు తమకుం నిలిపి
యెను. ముసలితనమును, నపురాతనమును లోలొంది యున్న
మొగురును, ఎంత బలహీనుని కయినకూ కెండుగంటలలో సర
ములకు బలమనిచ్చి సంసార నుఖము అనుభవించునట్లుకేసీ నంతా
న కంతులుగ జేయెను. పుత్రములు రహస్యముగా నుంచబడును.
20 మాత్రలు సీ 13 రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు
ఆర్య వైద్యశ్రమం,
13, బై రాగిమహంది, మద్రాసు.

బర్మీను ఆనాసియేషన్

గవర్నరుగారి సమాధానము
రంగూను, జనవరి ౧:—బర్మాదేశీయుల జనకలకాంక్షి
లనకు సమాధానమిచ్చుచు, గవర్నరుగారిట్లు ప్రసంగించిరి. యు
క్తమ గా రి ని వి చా రిం చు డి క ము న
పైచీమై దానమున మూగి న క్ర జ ల న కు న క్కట
నుండి పొచ్చునిస్తానిక యుక్త్యులు అజ్ఞాపించుట సరిగను
న్నదనియు పతేవదే హెచ్చరించినవారంతట వారునవతరిస్తా
నందున బలముపయోగించి వారిని పరిమితయటయు సరిగనున్న
దని గవర్నరుగారు సమాధానమిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుదంపతులు విందుచేయుట
కలకత్తా, జనవరి ౧:—జనవరి 2-వ తేదీయందు తెత్వ
దీరులో రీడింగు దంపతులు విందుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుప్రభ్య
కలకత్తా, జనవరి ౧:—నెంటుమేరి కరణాలయమును
రీడింగుప్రభ్య జన్మరి 2-వ తేదీయందు సందర్శించెను.
(ఆ. ప్రె.)

రామచంద్ర విజయము అను
బంగోలురాజుల చరిత్ర

క్షత్రియులైన వంగోలు మంకపాటిరాజుల చరిత్రా
త్మక నాటకము. దుగ్గిరాల బోర్డు హైస్కూలు టీచరు అక్క
కా నరసింహారావుగారు గ్రంథకర్త. క్రియార్థ భూపతిరాజు
చంకటపతిరాజు, సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగార్లచే నుటా
ద్భుతము వ్రాయబడినది. దీనివల రు 0.12-0-0 ధ్వరపడుదు.
అత గ్రంథకర్తచే రక్తికి అనునాటకమువల 0.12-0.
సి. వి కృష్ణారావుగారు, పోస్టు బంగోలు.

మీ కు
వెంట్రుకలు ఊడిపోవు చున్నవా?
వెంట్రుకలు వెరుగునట్టి రహస్యము
అద్భుతముగా కనిపెట్టబడినది!
కృష్ణకాంతవాసన లైలం

వెంట్రుకలసంబంధ వ్యాఖ్య నన్నిటిని పారశ్రోతి,
వెంట్రుకలను అమృతముగాపెంచును. దీనిని వాడుటకు ప్రారం
భించినవోకానుండి వెంట్రుకలురాలుట నిలుచును. వెంట్రుకలు
పుష్టికరముగాను, దళముగాను పెరుగును. ఒకపక్షము దినము
లలో దీనిగుణము మిక్తరేయినని పూచీపడెదము.

బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.
వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము

Krishnakant Bros.,
1, (P) Lall Bazar, P. o C. lcutta.

ఆంధ్రనాటక రంగము

గ్రంథకర్త:
బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామకౌత్రిగారు
ఇందు అంగిక, వాచిక, ఆహార్య, సాత్వికము, లనక
లకు నాలుగువిధములైన అభినయములును, వీనికి సాంబంధివిష
పాత్రోచిభావ, రంగమునందుపయోగింపదగిన పద్ధతీకముల
విమర్శ, సంగీతప్రయోజనము, నటులు, నాటకములు మొద
లగు రంగమునకు సంబంధించిన యన్నివిషయములును, కాస్త్ర
సమ్మేళనముగను, యుక్తియుక్తముగను విపులముగ చర్చింపఁ
బడినవి. శైలి మనోహరము, పండితవ్యక్తి లనేకులు సవర్ణప్రా
యములనొసంగి దీనిప్రాకృత్యమును వెల్లడించిరి.
250 పుటలగ్రంథము.

మేలుప్రతి 1.4-0. సాచాప్రతి 1-0-0.
గ్రంథముదొరుకు చిరుకామాలు:—
మేనేజర్, విద్యావివోదినీగ్రంథమాల-చిత్తూరు.
వావిళ్ల రామస్వామికౌస్తులు అండ్ సన్స్,
ఎన్.పల్లెడే, మద్రాసు.
ఫ్రెండ్స్ ఆంధుకో, బెజవాడ.

అధ్యక్షోపన్యాసము

దేశము యొక్క పారిశ్రామికాధి వృద్ధికై ననే ఆదేశపు
టార్కి క పరిస్థితులను ఆధారపడియుండుననుట నిశ్చయము. మన
మీదేశపు పారిశ్రామిక వృద్ధివిగరించి మాట్లాడునపుడు మనదేశ
మందు వ్యవసాయమే ముఖ్యపరిశ్రమయను విషయము నొక్కొక్క
కపుడు మరచెదము వ్యవసాయము దానికి సంబంధించిన పరిశ్ర
మలపై జీవించుజనసంఖ్య 100 కి 65 మొదలు 85 వరకు గల
దని లెక్కింపబడినది. కావున ప్రతిఆర్థిక విచారణ యందు వ్య
వసాయమునకు ముఖ్యస్థానమివలెను. వ్యవసాయదారుల శ్రమ
తక్కినిగర్తించుటయేగాక వారి భావ్యధివృద్ధిని వ్యవసాయ సౌ
కర్యముల నధివృద్ధిని జేయుటనుగూర్చి యోచింపవలెను. కాయ
కష్టమును తగ్గించి యంత్రముల, లేకపోవుటయు ఆనార్థిక విఘా
తములంగ భూమిని విధిజించుటయు చౌకయు సులభమగురుణ
సహాయము లేకుండయు వ్యవసాయ శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానము లే
కుండటయు భారతదేశముందు వ్యవసాయము చెనుకబడియుం

పంటకుగల ముఖ్యకారణములు. రాష్ట్రాధిపతియగు భద్రాచలం
భూమి శ్రుతివిధానము ప్రతివ్యవసాయ విచారణయందును విచా
రింపబడవలెను. భూమిశిస్తుపన్నా లేక ఆదాయమును నది ముఖ్య
విషయము. పలువురుకాస్త్రీయ ఆర్థికవేత్తలు
వాదించుచున్న భూమిశిస్తుపన్నాను గూడ
భూమినుండిగాక తదితర ఆదాయములు సంపత్త్యమునకు
రు 2000 ల వరకునను పన్ను చెల్లింప నవసరములేక యుండ
అత్యల్పముగు భూమిని పొగుచేసికొనువాడున్న శిస్తును విధిగా
నేల చెల్లింపబడియుండునని ప్రశ్నియుండును. ఈ విష
యములో భూమిపై పెట్టుబడి పెట్టువారికి ఆదాయపుపన్ను
లేకయుండ పరిశ్రమలందు పెట్టుబడి పెట్టువాడుగాని వర్తక
వాణిజ్యములందు పెట్టుబడి పెట్టువానికి ఆతడు పొందులాభ
ములపై ఆదాయపు పన్ను విధింపబడుచున్న దను విషయమును
గుర్తింపవలెను. అట్టిచో శ్రీమంతులు తమధనమును భూమిపై
వినియోగించి లేనిపోని బోటీలచే భూమిధరను పెంచించి
పిదప తమ పెట్టుబడికి తిరుగ నేమైన అభిలషించుటయు దాక
ర్యమేమియులేదు. ప్రస్తుతభూమి శిస్తువిధానము ఆదాయపు
పన్ను చట్టముల క్రింద స్వల్పభూస్వాములు తమ యాదాయము
ను దధికభాగము భూమిశిస్తుగ చెల్లింపవలయుండ గొప్ప
భూస్వాములు ఆదాయపుపన్ను చెల్లించుటలో గల సౌకర్య
ములచే తక్కువ భూమిశిస్తును చెల్లింప వీలగుచున్నది. తమ
తాతతండ్రుల స్థితియందు పుత్రులెల్లరును సమముగ హక్కు
గలిగినట్టి ప్రస్తుత హిందూ మహమ్మదీయ చట్టములబట్టియు
భూములు అనార్థికభాగములు వార్ధికభాగములగు విభ
జించుటనుబట్టియు, ఈసమస్య క్లిష్టముగ నుండినను పరిష్క
రింపబడవలెను. వేతమును పన్నువిషయమై ఏదైన మార్పుజరుప
దలచినచో కాస్త్రీయభావముతోడను, హిందూలాగాని వంశ
పారంపర్యహక్కులచట్టముగాని మరియొకర చట్టములవలని
భ్రాంతికిబోలక మొత్తముగ మార్పుచేయబడవలెను. వ్యవసాయ
భూభాగములు విభజించువిషయము గడు కష్టమైనను కొన్ని
రాష్ట్రములందు జయప్రదముగ నెరవేరినది. ఆర్థికవేత్తలు, సాం
ఘిక సంస్కర్తలు, తదితర రాజకీయనాయకులు ఎల్లరొకే
నాయకత్వమును ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును ఒసంగిన ఇతర
రాష్ట్రములందును ఈసమస్య పరిష్కరింపబడకబోదు. మన
వ్యవసాయదారులు దరిద్రులై, ఋణగ్రస్తులై, భూమి అభివృద్ధికి
గిని, వ్యవసాయాభివృద్ధికిగాని ఎలయు ఆర్థిక సహాయమును
బొందలేనివారైయుండునంతవరకు ప్రస్తుతము వారు భూముల
నుండి అనుభవించు ఆదాయముకంటె నెక్కుడు సంపాదించుట
సంభవము. 20 సం॥రములక్రితము ప్రారంభింపబడిన పరపతి
సంఘోద్యమము సాధారణ వ్యవసాయదారులకు
సరళముగు ధరలకు ధనమును సమకూర్చుటకు ప్రయ
త్నములు సల్పుచున్నదిగాని 20 సం॥లైనను ఈసమస్య నలు
మాత్రము పరిష్కరింపకాలెను. ప్రభుత్వము కాస్త్రీయబ్యాం
కులకు పన్నుచేయుటకొక కేంద్ర ప్రభుత్వబ్యాంకును స్థాపించి
తోడ్పడినచేగాని ఏమాత్రము సహకారము సంఘముపకార
ము గలిగింపజాలకు. భూమిశిస్తు రాష్ట్రీయదాయమునందు
అత్యధికభాగముగ నున్నంతవరకు భూమిపై సాధారణజీవించు
చును, కాని యాదాయమునుండి పన్నును చెల్లించు ప్రజల
ఆర్థిక, సాంఘిక, వైజ్ఞానిక స్థితిగతుల నభివృద్ధిజేయు విధాన
మనలంబించుట ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యవిధి. దురదృష్టవశాత్తమున
మొన్న మొన్నటివరకు ప్రభుత్వమునా రెసలంబించిన పద్ధతివలన
పరిశీలులు చాల హింసాస్థితి వచ్చి, వ్యవసాయదారుడు ప్రస్తుత
వ్యవసాయ ఖర్చులకును, భూమిని అభివృద్ధిజేయుటకును ఆర్థిక
సౌకర్యములకై గ్రామమునందలగానాత వశపర్తియై పోయె
ను. 1899-1900 సం॥ నందలి ఖామమువలన కొన్ని ప్రభుత్వము
లకన్నులదెరిచి దేశీయులు నవీన కాస్త్రీయ వ్యవసాయపద్
తులను ప్రవేశపెట్టుటకు కాస్త్రీయ వ్యవసాయపద్ధతులను బోధిం
చెడి కళాశాలల నేర్పరచి తోడ్పడుచున్నారు. ఇది యిటులం
డ దీర్ఘ, సిద్ధులయందుండు ఉన్నతాధికారులు
వ్యవసాయ విషయమై ఎట్టి శ్రద్ధ తీసికొనుట
లేదని చెప్పవలయును. జిల్లా అధికారులై వ్యవసాయదారులతో
కలసిమెలసి ప్రవర్తించినవారును ఈ సిద్ధాధిల్లెలకు మార్పు
డిన తోడనే, తమ విధిని మరచెదరు. ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యో
గులు వ్యవసాయదారునికి తమవిధిని గుర్తించినట్లులేన, జాయిం
టుస్థాన బ్యాంకులకొసగు సౌకర్యములు పరపతిబ్యాంకులకును,
ఒసంగుట కధికారమొసంగు ఇంపీరియల్ బ్యాంకుచట్ట సవరణను
ఆశ్రయించియుండెడివారుగాదు. వ్యవసాయదారులవిషయములో
నిట్టిపద్ధతి యవలంబించువరకు వ్యవసాయ మభివృద్ధి జేందనేరదు.
తదితరదేశజను భూమినుండి పొందు నాదాయములో సమముగ
నాదాయమును మనవారు గాంచలేరు. ఇది రాజకీయముగాని
ఆర్థిక సమస్యగాదని నాకు తెలియును. కాని దేశమందలి
అధికారిభివృద్ధికి సంబంధించి నంతవరకైనను ప్రభుత్వవిధాన

(పశ్చిమము.)

మృద్ధునిసిపలు ఆ గమ

భారత దేశమునందు పన్నులు

నేడు అశ్శకుమహాసభయందు భారతదేశముపన్నుల భవిష్యత్తు అనువిషయమునుగూర్చి ప్రొఫెసరు గురుముఖసింగు గారును భారతఆర్థికవిధానమునుగూర్చి ప్రొఫెసరు గయ్యానుశంధు గారును వ్రాసి, చదివిన వ్యాసములపై చక్కని చర్చజరిగెను. వీరిద్దరును కాశీహిందు విశ్వవిద్యాలయమునారే ప్రొఫెసరు గురుముఖసింగుగారు తనవ్యాసమునందు ప్రభుత్వమువారు భూమియజమానులగునందులకు హక్కుమిగలదని ప్రశ్నించిరి. భారతదేశమునందు ల్యాండు రెవిన్యూ అద్దెగాక వ్యవసాయకాదాయముపై పన్ను నియుంచానినికదాయముమీది పన్నులలో జేర్చవలెనని ఆయన బాడెనుపవెలుగారితో నేకీభవించిరి. ప్రభుత్వమేనిజముగ భూమియజమాని యైనయెడల చెప్పనంతటి విజ్ఞానము గల్గియుండునెడల ప్రజలు యిష్టమువచ్చినటుల భూమిని పంతుకొను అనార్థికవిషయములను జేయనిచ్చి తమకును వారికిని గూడ నవ్వకగముగనుండు పనులను జేయనిచ్చియుండనివారేయని చెప్పెను. ప్రభుత్వముగారు తాముభూమియజమానులమనుకొన్నందులకు శత్రుత్వస్థిగతునుగాని బానిసనుభవించు వారిస్థితులనుగాని యభిన్నద్ధిజేయక అన్యాయముగనున్న పన్నుల విధానమునట్లేయుంచి సంస్కరణములను జేయక చిన్నచిన్న కాపుయజమానుల కన్యాయముజేసి రాజకీయకారణములనేత పెద్ద పెద్ద భూస్వాములయెడ దయనుజూపిరి. రి పర్మిస్ ంటు సె టి ల్యై ంటు ను పూర్తి గ దీ పి చే యవలెనని జెప్పి ప్రొఫెసరు సింగుగారు యిప్పుడున్న ఇంకంటాక్కు పద్ధతియందలి లోపములజూపి, 2,4 వేల సంవత్సరాదాయమునకు రివేన్యూ యిచ్చుపద్ధతిన ప్రవేశపెట్టి సంపాదించుకుండవచ్చు ఆదాయముపై సంపాదించు ఆదాయముపై కన్నయెక్కువరేటు వేయవలెనని చెప్పిరి. ఆదాయముపై పన్నులవలెనే వారసత్వపు సుంకములను గూడ విధింపవలెనని ప్రొఫెసరు సింగుగారు తుదకు జెప్పి ముగించిరి.

డాక్టరు బాక్ మత్తెగారు ప్రాథమిక సింసుకారి యభి
ప్రాయముల గొన్నింటితో నేకభవింపరైరి. ప్రజలు తమ
యిష్టముతో జేయవలసిన పనులను జేయునెడల డబ్బుపై
పన్నుల నెక్కువ జేయవలసముండెనని ఆయన చెప్పెను.
ఇంకంటాన్సు లేకుండ మిసహాయిండు యిప్పటి వ్యక్తిని తగ్గింప
వలెనుగాని హెచ్చింపరాదని ఆయన అభిప్రాయము.

గ్రామములలో ఎవరూలగు రెవిన్యూను గ్రామీయుల
లాభమునకే ఖర్చుచెట్టవలెనని జోషీ గారు చెప్పిరి.

ప్రొఫెసరు పి. వి. హామిల్టను గారు ప్రభుత్వ మేధావి యజమానియని నిర్ధారించుచు ప్రచురణములో నన్నిటిగురిలను దబ్బురూపమున నే కల్పనలేని నమ్మకముగలదనియు జెప్పిరి.

(ప్రా. పైసరు జే. కల్లావగారు భారతదేశములో ప్రభుత్వము వ్యవసాయముజేసి యేగొద్దియో సంపాదించుకొనువారిపై పన్ను వేయగూడదనియు, మంచిదొస్తామిదలె వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఖర. జేయవలెననియు జెప్పిరి.

ఈ సర్పయందు చెన్న పట్టణమునుండి వెడలిన అష్టా
యదు మునీను గారును, లోక శాస్త్రజ్ఞులు గారును గూడ
పాల్గొనిరి. (ఆ. పే.)

విదేశ వార్తలు

బ్రిటనులో తుపాను

అపారమగు నష్టము

పొలములన్నియు మునిగిపోవుట

లండన్, జనవరి 4:—గ్రేటు బ్రిటనులో వీచిన గొప్ప తుపాను తగ్గినది. ఎండగాయుచున్నది. కాని మల తుపాను వచ్చు నేమోయని వాతావరణశాస్త్రజ్ఞులు సందితులమందుచున్నారు. సముద్రము నెమ్మదిబడినను ఇంగ్లీషు దానాలులో పొగయోడలు కష్టముమీద పోవుచున్నవి. ఇంగ్లీషు దానాలును దాటుటకు యెంతయో కష్టమాయెను. తుపాను అగునరకు పొగయోడ అగ్ని పోయెను.

వేల్సులో భూకంపము

దక్షిణవేల్సు కేసును బాగ్నోడ్ దగ్గర వరదలచే పర్వతము జారెను. రైలు తలకిందులాయెను. రైలు వడుపువాడును, నిప్పు వేయువాడును చనిపోయిరి. తుపానులన నష్టము అపారము ఇంగ్లండు అంతటను ఫలితములు గాన్పించుచున్నవి. వేల్సు బ్లండులో గూడ నష్ట మపారము. పొలములన్నియును మునిగి పోయెనని అందరును జెప్పుకొనుచున్నారు. నదులన్నియు పొంగి పొరలినవి. మెల్లకొలది పొంగెను.

బ్రిటిషులకు నష్టపడుట

పొగయోడలు దీక్షి నుట

బెర్లినేడ్, జనవరి 4:—లండనునుండి బొంబాయికి పోవు బ్రిటిషు పొగయోడయు, బరేయకుబోవు పొగయోడయు దీక్షి ను. లండను పొగయోడకు చాలనష్టము కలిగెను. రైలు నీటిలో పోవుచున్నది. పల్లపు ప్రదేశము లన్నియు బలముయము. చీనా ప్రెస్సు పొగయోడ

అంటుకొనెను. కాని ఇల్లారెను. పడవయోస్థిలిలోయున్న వో బావి సరుకును పరిక్షించుచున్నారు. 2,50,000 పానుల ఇన్సురెన్సు మొత్తమునకు నష్టము గలిగెను.

బ్రిటను, ఫ్రాంసు, మధ్య ప్రాచ్యదేశములు

ఒకేవిధానము గావలెను

పార్లమెంట్, బ్రిటన్ పత్రికలో నెట్లరు దేశోష్ణి లుగా ట్లు ప్రయోచుచున్నారు:—యూరపును చీల్చినట్టి ప్రతి విధానముగూడ విరద్ధము. అసియా దేశము నంతయు ఒకటిగ జేయు ధానము మరింత అచందర్మము. కాంతినిచేకూర్చుటకు గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాంసు, ఇటలీ, అమెరికా సహకారమునున్నట్లు ముఖ్యసరము. ప్రస్తుతము ఇస్లాము మతస్థులు బోల్షివికులు ఒడంబడిక జేసికొనిరి. కాని స్లాము మతస్థులతో రాజీ గ్రేటు బ్రిటను కెంతయువరకూ ఫ్రాంసుకు సమానావరమే.

మొరకో పోరాటము

స్పెయిను యుద్ధము

పైనిక పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

పార్లమెంట్, జనవరి 4:—అంజీరా జిల్లాలో మిహీశ ప్రదేశమును గాపాడుటకు సాకోనేనాని 8000 మందితో వచ్చి యున్నాడు. దీనిని గాపాడినపిదప ప్రిమోడిరివరా సేనాని జెప్సినఫానమునకు మరలెదరు.

స్పెయిను సైనికులు 20 మంది చనిపోయిరి. 171 మంది క్షతగాత్రులైరి. విప్లవకారులు సెగోడ్లాను ముట్టడించిరి.

స్పెయిను వైమానికులు గ్రామముపై బాంబులను వేసిరి. రెండవ తేదీనీ తీరమున 6 యుద్ధనౌకలు దండెత్తెను.

అంతర్జాతీయ ప్రదేశమున కావలివేయ స్పెయిను ప్రభుత్వమువారు తలపడుచున్నారు.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

అమెరికనులకు ప్రాచీనవారీయవలసిన మొత్తము

ఇంగ్లండు విధానము

లండన్, జనవరి 4:—బుధవారము పార్లమెంటులో ప్రారంభమగుచున్న ఆర్థికమంత్రిలసభలో డాన్ నివేదికమును అవలంబించుటచే గలగు ఫలితములనుగూర్చి చర్చించెదరని తలచుట లేదు. అంతర్జాతీయమండలి ఋణములనుగూర్చి తప్పక చర్చించెదరనుకొనుచున్నారు.

ఇదివరకు స్పష్టముగ దెలియజేసినవిధానమునే బ్రిటిషు మంత్రిగారు వారు తేవటి డవునింగువిధిసభలో స్థిరపరచెదరు.

ఇంగ్లండు వైఖరినిదెలుపుట

అబ్జర్వరు పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటనుకు సంబంధించినంతవరకు అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు లోపాయకారీ అప్పులుగ భావింపబడుచున్నవి. లోపలు ఇచ్చిపుచ్చుకొను అప్పులుగ భావించుచున్నారు. గ్రేటు బ్రిటను కంటే ఫ్రాంసుకు అమెరికా ఎక్కువ పోక ర్యములనిచ్చిన గ్రేటు బ్రిటను ముందుగ అమెరికాకు అప్పదీర్చినందుకు శిక్షించినవారగుదురు, అన్యాయము జేసినవారగుదురు. కాని బ్రిటిషు విధాన మీ యన్యాయమును గుర్తించుటలేదు. ఫ్రాంసుతో యునైటెడ్ కింగ్డమ్ వైఖరులు తమ ఇష్టముచేచ్చిన ఏర్పాట్లను జేసికొనవచ్చుననుచున్నారు. కాని ఒక విషయములో గ్రేటు బ్రిటనుకు సంబంధమున్నది. పరాసు లీయవలసిన ఋణమును కొంతకాలమువరకు ఇంగ్లండు, ఆలస్యము జేయుటకొప్పుకొనుట, క్రొత్తగ రొక్కమును మరల బదులిచ్చినటులుగ తలంచెదరు. కాన ఫ్రాంసు బ్రిటను కీయకుండ ముందు అమెరికా కిచ్చిన గ్రేటు బ్రిటను అంగీకరించదు. ఇట్లు జేయు తెంతమాత్రము న్యాయము గాదనియు గౌరవముగాదనియు గ్రేటు బ్రిటను దలంచును. అమెరికాకు పరాసులు ఋణమును దీర్చునో తమకు గూడ అంతవరకైన అమెరికనులకిచ్చి సంతకరైన ఇష్టమలెనని ఇంగ్లండు గోరును. అమెరికను ఫెండ్లముగ పరిష్కారమునందు గ్రేటు బ్రిటను జోక్యము కలిగించుకొనదు. తన ఇష్టము వచ్చినట్లు ఫ్రాంసుతో తన కీయవలసిన అప్పును గూర్చి ఏర్పాటుజేసికొనును. శక్తినిసరించి ఋణమును దీర్చవలెనని గ్రేటు బ్రిటనుకు దెలియును. ఆ ప్రకారము డాన్ నివేదికమున జెప్పబడిన ఏర్పాటు గావలెనని ఫ్రాంసు గోరునో అమెరికాగూడ కొంత త్యాగమును జూపిన ఇంగ్లండు అంగీకరించును. బ్రిటను ఇవ్వవలసిన మొత్తములో పోకర్కములు లేకుండి డాన్ నివేదిక ప్రకారము బ్రిటను తానీయవలసిన మొత్తములను చెల్లించుటకు బల్లదు. బోనర్లాగా, బాల్బుగాగా, చప్పలుగాగా గూడ అందరును అంతర్జాతీయమండలి ఋణములను మానుకొన్నతాము మానుకొనెదమనియు తమకంత అప్పులవో అంతవరకు తమకు ఒకటి ఇవ్వవలసిన ఋణమును తగ్గించదమనిరి. దీనికి కష్టముండవలయు. ఇంత గొప్పత్యాగమును ఇంగ్లండు జేయుచున్నది.

అమెరికనులు ప్రాచీనవారీయవలసిన ఋణమును దీర్చుటకు సాలు 1 కి నూటికి 1/2 ప్యాంకు చొప్పున ఎడ్జీ దీసికొనెదరు.

ఇండియా రాజ ప్రతినిధి

రోనాల్డుషే ప్రభువు

లండన్, డిశంబరు 31:—రాత్రి 9-30 కిడింగు ప్రభుని స్థానే ఇండియా రాజప్రతినిధిగ రోనాల్డుషే ప్రభుని నియమించెదరని వార్తాపత్రికల అనేకము లనుచున్నవి. వైట్ హాల్ ప్రభుత్వమునకు మనసులో రోనాల్డుషే గారిని నియమించు యుద్దేశ్యమున్నను రోనాల్డుషే గారికి ఏమియు నూచింపలేదు. ఇండియాలో యూరపీయనేతరులు చాలమంది రోనాల్డుషే గారిని నియమించుటకు ఇష్టపడుచున్నారు.

అంగోరా-కాన్ స్టాంటి నోపి

రెండు వార్తాపత్రికల నాపు జేయుట

టోక్యో, ఓరియంటు న్యూస్ పత్రికా కార్యాలయములను పోలీసునాు పరిశోధించి అంగోరా ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువుచే ఆపుజేసిరి. టోక్యోను పత్రిక ప్రభుత్వప్రతిపక్ష పత్రిక. ఓరియంటు న్యూస్ పత్రిక నిరపాయమైన పత్రిక.

నల్లమండు సభ

బ్రిటిషు ప్రతినిధి

లండన్, జనవరి 4:—సర్ మాల్కమ్ డెల్విగ్ని గారింతవరకు కడు సమర్థతతో తమధర్మమును నిర్వహించిరి. మంత్రి వ్యయముండి ఒక ప్రతినిధిని బంపుటవసరమని అబ్జర్వరుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

చీనా కల్లోలము

సేనాని పలాయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ష్యాంగు హే, జనవరి 4:—చీనాను గు పూర్వకే గవర్నరు సర్ మాల్కమ్ ష్యాంగు గారు పంపకీయంగు నాక్రమించుకొనిరి. ష్యాంగు హేకు 20 మైళ్లదూరములో నున్నది. చీనాలో స్వాకొనేనాని వైస్రాయలు పరాజయము గాంచెను. ష్యాంగు హేలో ఇతడు దాకొనెను.

రబ్బకఖీదు డిశంబరులో సగటున ఒక పిల్లింగు 6.74 పెన్సుల చొప్పున విక్రయించుచున్నది.

ఇటలీ ప్యాసిమో

ప్రతిపక్షుల నెదుర్కొనుట

ముస్సోలినీ సంతకము

రోమ్ జనవరి 4:—కాంతిచేకూర్చుటకు నే జేయు ప్రయత్నములను ప్రతిపక్షులు నిరాకరించిరి. నాచర్యలను తప్పుగ అర్థముజేయుచున్నార. అపార్థమును గల్పించుచున్నారు. 48 గంటలలో పరిష్కీతులను చక్క జేయవలెను నేను మీవిశ్వాసమును గోలుటలేదు. న్యాయముమడచి గోరుటలేదు. రషియాలో విచారణ తేజనే 1600:0 మందిని ఉరిదీసిన ఏర్పాటు నే ఇటలీలో ఏర్పాటు జేసితిమను సంగతి అసత్యము అని ముస్సోలినీ గారవరి. తదనంతరము సభ ఆపుచేయబడెను. కాంతికి భంగము రాకుండ ఏర్పాటులను ముస్సోలినీ గారేర్పాటుజేసిరి. అయ్యవి ఆములులో తెల్లబడెను. రైలుమార్గములకు స్వాధీనము జేసికొని దేశములో ఆరాచకమును గలుగజేయుటకు ప్రతిపక్షులు గోరుట ప్యాసిమో రైల్వేవైస్రాయును ప్రభుత్వమువారు హెచ్చించిరి. అప్పుడే భీభత్సమును గలుగజేయ ప్రారంభించిరి. అపాయకరమగు నాయకుల ఇండ్లను తరిగివేయుటకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడెను. దేశమునకు ప్రతిపక్షులగు రాచకీయ సంఘముల నెత్తివేయవలెననిరి.

పోలీస్ వారికి యంతర వైస్రాయులకు సహాయము ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది.

దీనివలన ప్రతిపక్షుల బలము అంతరించునని దలంచుచున్నారు.

ఇంగ్లండులో మోటారు పడవలను ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

ఇటలీ పరిస్థితులు

రోమ్, జనవరి 5:—పెష్టింగుగరిబాల్డీ సేనాని వైస్రాయు రాజద్రోహముగ ప్రపర్చించుచున్నవనియు, ఆక్రమ మగు పద్ధతుల నవలంబించుచున్నారనియు ఈ వైస్రాయులను చిల్చివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తరువుజేసిరి.

జర్మన్ మంత్రవర్తము

భిన్నా భిన్నాయములు

డాక్టరు మాక్సు గారికప్పము
బెర్లిన్, జనవరి 5:—ఏపక్షముతో గూడని ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయుటకు డాక్టరు మార్క్సెనిగారంగీకరించిరి. కొయి లిషను ప్రభుత్వమును రిచిస్ట్రారులో పలుకుబడిచేల్చవలసిన ఏర్పాటుజేయుట కష్టమనియు అసాధ్యమైనదనియు డాక్టరు మార్క్సెనిగారు నిశ్చయించి ఏపక్షముతో సంబంధములేని 8.4.0 ము నేర్పాటుజేయుటకు పూనుకొనిరి. ఏపక్షము రాజీకరించెదరు.

జాతీయమిత్రులకు ఉపనామము

నేర్పాటుజేయుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో త్వరలో జనీ వాలో సమావేశమగుదురు. సుంచితానమును యేర్పాటుజేయు వారికి 10000 పాపంకులను బహుమతి నిచ్చెదరు.

మిథ్యంబులకు యభియోగము

హరిసింగు గారు

లండన్, డిశంబరు 21:— సాక్ష్యమునిచ్చుటకు ప్రభుత్వ కోర్టు మీద హరిసింగుగారు ఇంగ్లండుకు వచ్చుచున్నారను వార్తను లండనులో పబ్లిక్ ప్రెస్ కు వ్యాపకము చేసెదరు కాదన లేదు. నిజమనబాలడు.

ఈసంగ తేదియు ఇండియా కార్యాలయమువారికి దెలియదు. కాళ్ళిరు మహారాజు దత్తపుత్రుని సంహారవాసీనుని జేయవలె నని యుద్ధమును బయలుదేరినసంగతి యిండియా కార్యాలయము వారికి దెలియదు.

కొలోను భార్య జేముట

బెర్లిన్, జనవరి 5:— బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, ఇటలీ, జపాను రాజువారులు బెర్లినునందుండి కేసు 12.30 గంటలకు ముగియించి లేఖను కొలోను పిషయమై ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు మార్చునగానిగదా తేగిరి.

బ్రిటిష్ ఆదాయము

సంవత్సరాంతమున లోటు

డిశంబరు, 21 తేదీకి బ్రిటిష్ ఆదాయములో 89000000 పౌనులులోటుండునటు కష్టము ఆదాయములో 20,000000, ఎక్సయిజులో 6500000, అదనపుపన్ను 4000000 కార్పొరేషనుపన్ను 3500000 పౌనులు తగ్గింపు. పోస్టాఫీస్ ఆదాయ 200.000, ఆదాయపుపన్ను 300.000 పౌనులు పోవును.

రవీంద్ర విమర్శ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత తివార)

లండన్, జనవరి 4:— డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు యింటికి పయనమైనది బూంజునేరు వార్త దెబ్బచున్నది.

భారతరాజకీయ పరిస్థితులు

క్రైస్తవ విద్యార్థి మహాసభ

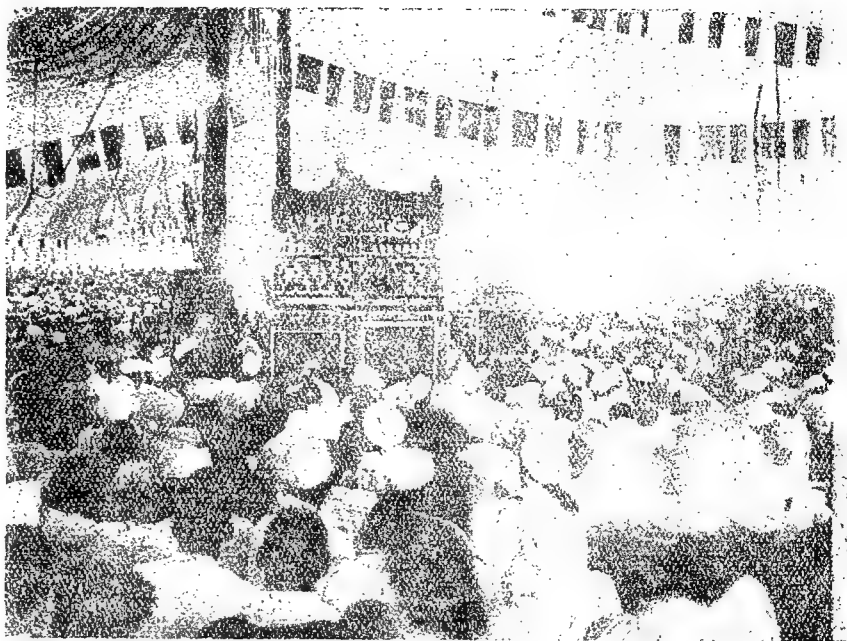
బ్రిటిష్ నైపుణి భండనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత తివార)

లండన్, జనవరి 4:— మాండ్లెస్టోలో క్రైస్తవ విద్యార్థి మహాసభయందు ట్టుమహాసభా రుపవర్ణించుచు, భారత రాజకీయ సరస్వతగుర్వి చర్చింప ప్రయత్నముజేయుటకు భారత విద్యాలయములు తమదేశములో దాము యజమానులమని దెలిసి కొను వాంఛ గాధముగ వ్యధముగ నేర్పడువరకును వీలులేద నుట నిష్ప్రయోజనమని చెప్పిరి. భారతదేశ విషయమున బ్రిటిష్ ప్రెస్ లింకయందున్న ముఖ్యలోపముదియే యని యాయన యభిప్రాయము. ఈపరిస్థితులందు భారతదేశ విషయము చాల ముఖ్యమని తగినటుల గుర్తింపలేదు. ఉచితజ్ఞుడైన ఆంగ్లేయుడైన డాక్టరును భారతదేశమును పశుబలముతో మాత్రమే పాలించుటసాధ్యమని నమ్ము జాలడు. 31 కొట్లమందిని ఎర్రఫిరంగులతో పాలించుట దుస్సాధ్యమైన విషయము. ఆయన యింకను ఉపన్యసించుచు బ్రిటను అధికారము జేయువై ఖరీదినీ, నిర్ణయత్యేకాధిక్యమును వదలి వేయనలెనని చెప్పెను.

లండన్ మిషనరీసంఘములో పనిజేయుచున్న రెవరెండు జూను గ్రాంటుగారు గ్రామములందు దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు క్రైస్తవుల చేవలయములు జేయుపనినిగూర్చి చర్చించుచు గ్రామములలోని నిమ్మబాతులు మతమును నేర్చుకొనవలెనని ఆతురపడక అన్నముకొరకై అల్లాడుచున్నారని చెప్పి వారిని సొంపించుచు, కొల్లగొట్టి మోసముజేయుచున్నారని దానధర్మముగాక వ్యాయ పనసరమైయున్నది.

గూడలందు సోషియలు ఫెడరేషన్ గ్రామమునకే నొసంగు రాజకీయసంస్థలే ఉపయుక్తముగ

39-వ జేషీయ మహాసభాధ్యక్షులు వేదికపై నుండి ఉపన్యసించుట, బెర్లిన్.

ముప్పది తొమ్మిదవ భారతజాతీయమహాసభా మంటప సింహద్వారము లోనైపు, బెర్లిన్

ముప్పది తొమ్మిదవ భారత జాతీయమహాసభా మంటప సింహద్వారము నెలుపలి నైపు, బెర్లిన్

బొంబాయి కార్పొరేషను

అధ్యక్షత

విరలభాయి పటేలుగారి నేతృత్వమున

నిన్న 5 వ తేదీని జరిగిన కార్పొరేషను సభలో మరల వి. జే. పటేలుగారి నేతృత్వమునగా ఎన్నికొనిరి. డాక్టరు జనలేగారు పటేలుగారికి పోటీదారుగా నిలచిరి. జనలేగారికి 45 ఓట్లును పటేలుగారికి 50 ఓట్లును వచ్చినవి. పటేలుగారు ఎన్నికొనబడినది ప్రకటించబడగానే సభ్యులు కరతాశ్చర్యములు కావించిరి. పిమ్మట పటేలుగారి వ్యక్తిత్వము విచారింపబడినది. “నాభిప్రాయములను పూర్తిగా నెగిరియుండియు మీరు మరల నన్నే ఎన్నికొంటిరిగాన నేను మీకోరికల ప్రకారము నడుపబాలకపోయినను మీరు సహించవలసియుండును. నేను రాజప్రతినిధిసభలకు వెళ్ల

గూడవను నియమము పెట్టుకొనియుండుటచే దాని కొకతిరుగులేదుగాన ఆహ్వానములను తిరస్కరించుటకు ముందు మీతో ఆలోచింపలేదు. మీతో ఆలోచించి పిమ్మట మీ తీర్మానమును తిరస్కరించుట సరిగాదని నాభిప్రాయము. ప్రజాప్రతినిధి సంఘములకు ఆశ్చర్యములుగా నుండునారు ఆసంఘములు తమ అభిప్రాయములకు ప్రతిహేతుముగా తీర్మానమును చేసినందున రాజీనామాలనియ్యవలెననుపద్ధతి వారాజీనామాలను నేర్పడినది. మీరు మరల నన్నే ఎన్నికొనుటవలన తననియములను వదలనివానిని మెచ్చదగుననియే మీరు నిశ్చయించియుంటుండ వీర్పడినది. అధ్యక్షుడు రాజప్రతినిధిసభలకు వెళ్లవలెనను తీర్మానము నామోదించుటవలన నాపరిపాలన సంతుల్యము గూడ మీరు నిరసించి రనియే తెలుచున్నది నీ కొందరు నుడివిరిగాని మీరు నన్నే మరల ఎన్నికొనుటచే యీ అభిప్రాయము సరిగాదనిగూడ స్పష్టమైనది” అని పటేలుగారు నుడిపి.

రాక్షసిబొగ్గు సంఘము

కార్యక్రమము

కలకత్తా, జనవరి 5 — శోయన్ గారధ్యక్షతక్రింద యిండియన్ బొగ్గు పిట్టి జనవరి 7-వ లేదీమొదలు 19-వ లేదీ వరకు యేడుదినములు కలకత్తాయందుండి బొగ్గుగవల వ్యవసాయ కుల సంఘముయొక్క ప్రతినిధు యొక్క, ప్రాంతవర్గల యజమానులయొక్క, యిండియన్ గవర్నమెంటుయొక్క, బెంగాలు బొగ్గుకంపెయొక్క, మెకెనాన్ మెకెన్జీ & పేసీ వారియొక్క సాక్ష్యమును దీని నను కమిటీవారి యెదుట బొగ్గురవాణా ఆధికారి సాక్ష్యమిచ్చును జనవరి 30-వ తారీఖున కమిటీ అధ్యక్షుడు, సభ్యులు బొంబాయి వెళ్లి అచ్చట ఫిబ్రవరి 11వ లేదీ వరకు ఉండెదరు పిమ్మట వారు కరాచీలో అచ్చట ఫిబ్రవరి 11-వ లేదీ వరకు ఆగెదరు, కరాచీనుండి ఢిల్లీలో రెండుదినము లాగి ఫిబ్రవరి 17వ లేదీనాటికి కలకత్తా తిరిగివచ్చెదరు. (ఆ.ప్రె.)

పారాయణభగవదీత (వచనగ్రంథము)

క్రాంతిజ్ఞా 103 వేదీ. మేలుకాగితము. కితాన యెందు సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0. ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ దెలుఁగవచనము. వీయధ్యా యమున కాయధ్యా యము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయఁ బడినది. తెలి మిగలఁబడె ప్రముఖ ప్రాశస్త్యముగ నున్నది. ఇది యీ వైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేడలనుండి వరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావింపఁబడుచుండిన తాళిపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపఁబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక యందుఁ గలదు. కాని రచయిత యెవ్వఁడో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచియించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడు శోచనీయును. ఈ గ్రంథము స్త్రీలకు వైశము సుబోధముగ నుండును. తాళిపత్రముత్యకయందలి స్థానిత్యములను ముద్రణమున సంస్కరించిన శ్రీమాన్ బుక్కపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము కేర్పొందగినది. ఇది మదరాసు బార్నిబాక్ వరదా ముద్రియత్కాఫీశి సం 74 రున గల వగలవర్తకులు వైసాని కృష్ణయ్యకెట్టి ఆంధ్రుననువారికడఁ క్రయమునకు లభించును.

శ్రీ సకలకర్తవ్యార్థదీపిక-(వచనము)

గ్రంథకర్త:— శ్రీ కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారుగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఈగ్రంథము తత్త్వవిషయమును సంగ్రహముగ బోధించును. ఇందు శ్రుతిస్మృతిగుణుండియు నితరసంస్కృతాంధ్ర వేదాంతగ్రంథములనుండియు ప్రమాణము లచ్చటచ్చట గలవు. తెలి నులభిం. ౧౮ అధ్యాయములు. ఇందలివిషయములు:—

- 1. సుకేశవ్య పదార్థము, 2. సుగుణత్వములు, 3. నిర్గుణపరబ్రహ్మము, 4. ప్రణామము, 5. సగుణస్వరూపనిర్వచనము, 6. త్రిమూర్తులయొక్క యుత్పత్తి, 7. సుగుణత్రయ వివరము, 8. పంచభూతోత్పత్తి, 9. జీవుని గమనాగమనములు, 10. అన్నస్వరూపము, 11. చక్రవిషయము, 12. అజహగాయత్రి, 13. చక్రాంధర్ధత విషయములు, 14. పంచభూత వివరము, 15. పిండిత్వత్వాది ప్రకరణము, 16. వైరాగ్యప్రకరణము, 17. పంచీకరణము, 18. చతుర్విధత తత్త్వ వివరము, 19. సృష్ట్యాది విషయవివేచనము, 20. నిత్యకర్మములనువిధులు, 21. భస్మ స్నాన, భస్మాభిషేకము, భస్మధారణాదివిధి, 22. రుద్రాక్షధారణవిధి, 23. వడకురీ మంత్రోద్ధారణము, 24. శివార్చనక్రమము, 25. భస్మధారణాశ్మకత, 26. భక్తి, 27. జీవేశ్వరవిషయము-జీవుడు, 28. ఆత్మస్వరూపము, 29. ముక్తి, 30. మహావాక్యములు, 31. ప్రభులింగలీల-తత్త్వబోధ, 32. సర్వము త్రైకమత్యము, 33. శివుడు తానునుడు కాదు, 34. ఈశ్వరుడు సర్వకర్మకృత, 35. "మూర్త్యుమండలాంతర్వర్తి, 36. గాయత్రి, 37. భగవద్భజనరూపము, 38. చాతుర్వర్ణ్యదైవారాధనక్రమము, 39. శివార్చనప్రసాదగ్రహణము, 40. జయూది హోమవిషయము, 41. ఉపసంహారము

మఱియు నిందు తెలుగున విశ్వేశ్వరతారావలి సంస్కృతమున శివహనసిక స్నానస్తోత్రము, శ్రీరామణో క్త శివభజంగ స్తోత్రము క్రికనకదుర్గాష్టకము గలవు. దీనివెల రు ౧-౦-౦. గ్రంథకర్త గారియొద్దను, బెజవాడ నాణీముద్రాక్షరశాలాంధ్రపండితులు శ్రీ కాశీనాథుని చినవీరభద్రయ్యఅయ్య వారుగారియొద్దను ప్రతులు క్రయమునకు దొరకును.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు

వైకంఠోపనిషత్సము

ఈవెల 2 వ లేదీ సాయంకాలమునకు ఆంధ్రాసుగారు వైకంఠేరి సత్యాగ్రహస్థానముల నన్నిటిని పరిశీలించిరి ఆనాడు సాయంకాలము బ్రాహ్మణసాయకులతో మాటలాడిరి చాలాంతముగాను సవినయముగాను వారితో చాలనేపు చర్చించిరి పిమ్మట ఆనాడే సత్యాగ్రహీలసభలో ఉపన్యసించిరి. మీరు మిక్కిలి వివయమును దయను శాంతియును చూపవలెను అని బోధించిరి 3 వ లేదీ ఉదయమున పోలీసు యినస్పెక్టరు తోను మేజిస్ట్రేటుతోను మాటలాడిరి సత్యాగ్రహము చాల కట్టుబాటుతో జరుగుచున్నదని వారిద్దరును చెలిపిరి. పిమ్మట బహిరంగసభలో ఆంధ్రాసుగారు రుపన్యసించిరి రెండుపక్షము లవారును శాంతి సద్భావములు కలిగియుండి యీ సమస్యను ప్రేమతో పరిష్కరింపవలెనని హెచ్చరించిరి.

ఆంధ్రాసుగారు ఉత్తరశ్రేణియునకేగి వరదలవలన అధిక నష్టమునకు పాలైన ఫలములను చూచి 6 వ లేదీకి చెన్నపురి చేరెదరు.

ఆంధ్రాసుగారు 1 వ లేదీ మధ్యాహ్నముకు కునకున కలమునకేగి సేవామందిరమునకు శంకుస్థాపన గావించిరి. (ఆ.ప్రె.)

అకాలీలవై చాడి

శిక్షలువేయుట

కరపత్రములను ప్రకటించినందులకు అకాలీ భార సింగుగారికిని మరెముగ్గురికిని అమృతసరులో చెరి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును చెరి 200 వందల జార్యానాయకులు వేయ బడెను. సర్దారు సజ్జు సింగుగారికి 5 ఏండ్ల ప్రవాసశిక్ష వేయ బడెను. రతనసింగ అజదుగారు కోర్టులో దాఖలుచేసిన ప్లేటు మెంటును ముద్రించి ప్రకటించినందులకే యీ కఠినశిక్ష వేయబడెను.

ఘంటసంభము దావా

అకాలీశిరోమణి సంఘమువారు ఘంటసంభమును స్వాధీనపరచుకొనుటకు దని మ్యునిసిపాలిటీవారు తెచ్చిన దావా విచారణ 6వ లేదీని జరుగును. అమృతసరులో 14 గురు జూద గాండ్రుకు చెరి 50 రూపాయలును జూదమునకు యిల్లు నిచ్చిన వానికి 150 రూపాయలును జార్యానా వేయబడెను. (ఆ.ప్రె.)

37500- స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్టు 1- రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులోపల జూటుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలూకు రియకరముల ఫలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు టానరితోసహా టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లుచొల్ల 7500 టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వమూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగయరా కమీషను ఖర్చు లుపోను మిగతాసొమ్ము గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివుయూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడునుకి లాటరిటిక్కెట్టు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్నప్పుడున్ను, ఆఫీసర్ల పేర్లన్ను, ఆంగ్ల, స్వరాజ్యపత్రిక లలో తెలియపర్చి లాటరిఅయినవెంటనే లాటరిఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటించబడును. లాటరికలుపులేదీ టిక్కెట్టు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును బొందు వారు తమస్వంతభర్తులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ అడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్టు మా యేజంట్లద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డురుచేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంగ్ల సోదర్సు లందరును టిక్కెట్టుకొని లాటరి, త్వరలో పూర్తి చేయించువలెనని వాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలందుకో, (హిప్పర్ మర్సంట్సు), తెనాలి.

కలకత్తామితవాదుల సభ

3 వ లేదీ సాయంకాలము జరిగినది

3 వ లేదీ సాయంకాలము కలకత్తాలో మితవాదుల (లిబరల్స్) సభ జరిగినది. సర్ పి. సి. మిత్ర గారు యవన్యసించిరి. అధినేతవత్తుల స్వపరిపాలనమువంటి స్వరాజ్యమును భారత దేశమున కిచ్చితిమని నేడు దొరతనమువారు ప్రకటించినచో అందుల కన్నిపక్షముల నాయకులును, చాను, నెహ్రూ, గాంధీ గార్లునుగూడ అంగీకరించెదరు" అని మిత్ర గారు నుడిచిరి. "స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశము సభోగతి పాలు చేయుచున్నార గాన లిబరలులందరు నేకీభవింపవలెను" అని సర్ కే. జి. గుప్త గారు వ్రాసినలేఖ నాసభలో చదివిరి. (ఆ.ప్రె.)

బౌద్ధమతముల విజ్ఞప్తి

రంగూను, జనవరి 2 — బౌద్ధదేవాలయ ప్రాంతములందుండి బ్రిటిషు సైనికసమాధులను తీసివేయవలయునని బహిరంగ సమావేశ మండిటీల దొపబడిన కోరికకు సమాధానము బర్మా ప్రభుత్వమువారిచిచ్చిరి మ్యూజియాద్ జేవర్పు ధర్మకర్తలు రాజప్రతినిధి కంపబడిన విజ్ఞప్తియై యిండియా ప్రభుత్వము ప్రస్తుతము ఉత్తవు చేయుటకు నిల్పివేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

తుమ్మపూడి (ఒకవిలేఖరి)

డిశంబరు 29 లేదీన స్వరాజ్యపార్టీ నాయకులున్ను, కడబాటివారి క్షేమసమాచారము నెక్కువ కనుగొని వారిని వృద్ధికి తెచ్చుచున్నటువంటి శ్రీయత ఉపవహారి లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు మాత్రమును విచ్చేసి "ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులు, మనకర్తవ్యము" అనువిషయము గురించి రెండుగంటలు ప్రజల మనస్సు నాకర్చింప జేయునటుల ఉపన్యసించిరి.

సంజీవరాయణంగారిచే స్థాపితమైన శ్రీసీతారామ భక్త సంఘము, దాని ధర్మవైద్యకాల బీదకు, సకలలకు చాలా ఉపయోగమనియు చెప్పి ధర్మవైద్యకాలకు గ్రామస్థు లెల్లరు సహాయము చేయునటుల కోరిరి.

ప్రకటన

నందిగామ జిన్నింగుఫ్యాక్టరీ

కృష్ణాశ్రీశ్రీప్ర నందిగామతాలూకా నందిగామ గ్రామములోని కాటా జిన్నింగుఫ్యాక్టరీని ఆన 1925 సం॥ ౧౦ జనవరిగాయత జిన్నింగుచేసికొనుటకు అద్దెకు యివ్వగలందులకు స్వంతదారులయిన యాదిగువ పేర్లదార్లు యేకస్థలయి యేర్పరుచుకొన్నాము గనుక అద్దెకు పుచ్చుకొడలచిన వారందరు 7.1.25 లేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు పాట ప్రారంభించు కాలముకు బెజవాడలోని పేరూరి విశ్వనాథంబదర్శు వారి కొట్టువద్ద హాజరు కాగలందులకు కోరుచున్నాము. సదరు రాత్రి 8 గంటలవరకు బహిరంగమైన పాటపాడి ఆఖరుపాటదారు పాటైన కొట్టివేయబడును. మిగతా యావత్తువరతులు పాటకాలవండు తెలుపబడును.

- 1 పేరూరి సూర్యప్రకాశం, జగ్గయ్యపేట.
- 2 మాజేటి అంకయ్య, బెజవాడ.
- 3 గుడివాడ వెంకట సీతారామయ్యగారి దత్తపుత్రు
- 4 డు పేర్రాజు మైన యినందున గార్డియన్ పాలక తల్లి నరసమ్మ, బెజవాడ.

వైండా అండ్ కో వారు, కాకినాడ.

ప్రఖ్యాతి వహించిన

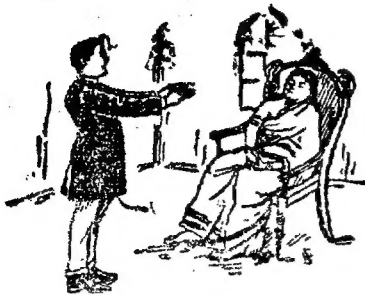
తే బిల్ "కి" టైం పీ సు

ఇది జర్మనీదేశముండి తెప్పించినది. ఎల్లకాలమునకు గంట సరిగచూపును. శిక్షముగ త్వరపడుడు. ధర 1-కి 1.12-0 ధర 12-కి 20.0-0 ఆమెరికన్ కో లు గో లు రవుండు రిజిస్ట్రేషన్ 1-కి 5.4-0 "ఎనిమిదిమూలల రిజిస్ట్రేషన్" పెకండు ముల్లతో 6.4-0

పూచి మూడుసంవత్సరములు యివ్వబడును విలాసము:—వి. ఎస్. క్రిష్ణ అండుబ్రదర్సు, కటాల్ పెట్టె 17 ముద్రాకు.

మెస్సరిజము నేర్పుకొనుడు

1416

మెస్సరిజము, హిత్తుటిజము, కాట్ రీడింగు, కాన్ సెన్ (ప్రేమన్, ఆత్మకీర్తి, దూరదృష్టి, దూరప్రణామము, మెస్సరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్వర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యవస్తువులనుగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

కల ప్రతి 1-కి రు. 1.0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రొఫెసర్, సేఖర్, మెస్సరిస్టు వలూరు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్తమములలో జర్మనీ గారడీ, యాగవృష్టి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే భూతజ్ఞము, తమ సొంత విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, నుమిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో శూన్యమగుట, కేరములైన తలకాయచేత ముట్టాడించుట భూమిపైన గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిశ్చారముగా నిట్లుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన అత్యద్భుతముగా చేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని కల 4-0-0 (2118)కి.కె. పి.ఆర్. జకార్డనం నామము, బంగళా, గుంటూరుజిల్లా

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

కలనులభము! (ప్రాప్తువులుప్రత్యేకము) నుజుమధికము! కేరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల మాత్రలు వివాదములేక. అల్లము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాయము, అలిదానము, ఎక్కిల్లు, సర్వాంశముల యందు బలమయము, పిక్కులు, పార్వములు, శిరస్సు, త్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి చేపమును మంచి యోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు చేపవాత నొప్పులను వెంటనే తీర్చును. యిందు అనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము గల వైద్యులగుటచేతన పరమహంగ్మయి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరుకామా:— (1078)

అయ్యోర్వద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

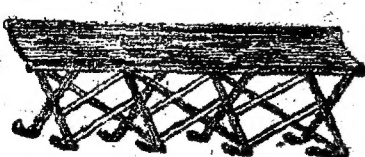
బట్టలవర్తకులకు విజ్ఞప్తి

మావద్ద ఇండియా, వై నా, జపాను మొదలగు స్థలములలో ఉత్పత్తియైనట్టుతో లేయరైన పట్టు ఉత్పత్తియములు, పంచలు సరిగ్చేర్చిన సాధారణములు, కోటింగులు, వర్తింగులు ఇతరకములు కావలసినవారు మాకు తెలిపిన భరలపట్టిన పంపెదము.

బళ్ళ చిన్న కొమరాజు & బదర్లు

పట్టుబట్టలవర్తకులు, పెద్దాపురం (గోదావరిజిల్లా).

స్వదేశికాంతు ఫర్నిచరు

- (1) మొదటి కొంపుకాటు 1 వ రకం రు. 15, 2 వ రకం రు. 18. (2) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రు. 4, (3) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రు. 8.8-0, 2 వ రకం రు. 8. కాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును. పి. విరాస్వామిస్వామియ్య అండ్ సన్సు, గోల్కొండ, గుంటూరు జిల్లా

4-వ వాయిదానూలు పంపిన సభ్యులరులు

Table with 7 columns: సభ్యుల నెం., పంపినవారి పేర్లు, జిల్లా, రిజిస్ట్రేషన్ నెం., గజములు, నూలు నెంబరు, తూకము తులము. It lists members and their contributions in various units.

1263 కొట్లో యంక రెడ్డి వారసు	కర్నూలు	1897	2000	14	7 1/8
1264 జంపని ఆంజనేయులు	గుంటూరు	1898	4000	16	1 1/2
1265 జాన నరసయ్య	గోదావరి	1899	2400	12	9 1/2
1266 వెమ్మిరెడ్డి ముబ్బలక్ష్మయ్య	నెల్లూరు	1900	2000	22	4 3/8
1267 వావూరు ముబ్బలక్ష్మయ్య	"	1901	2188	19	5 3/8
1268 తుమ్మలూరిపాపయ్య	కర్నూలు	1902	2000	8	11 7/8
1269 పేరా ఓబియ్యయ్య	"	1903	2000	19	5 1/8
1270 వెన్నెలకంటి సీతయ్య	నెల్లూరు	1904	2000	15	6 3/8
1271 తల్లా ప్రగడ సరసింహారెడ్డి	గోదావరి	1905	2000	17	5 3/4
1272 పెండే చంద్రయ్య	నెల్లూరు	1906	2000	14	7
1273 పాలాటి పిచ్చయ్య	గుంటూరు	1907	2000	26	3 1/4
1274 వేమలపల్లి లక్ష్మీకులశర్మ	"	1908	900	15	3 1/8
1275 దువ్వూరు ముబ్బలక్ష్మయ్య	నెల్లూరు	1909	2000	22	4 1/4
1276 ఆకలి ముబ్బలక్ష్మయ్య	"	1910	1818	26	2 3/8
1277 పట్నం కొలవయ్య	"	1911	1882	16	5 1/4
1278 కామయ్య లక్ష్మీ వేమయ్య	"	1912	2066	20	5
1279 పువ్వాడ శేషారెడ్డి	గుంటూరు	1913	750	18	27
1280 పంజాబి బెంగళా	చిత్తూరు	1914	2160	19	5 5/8
1281 ఆల్లంకెట్టి లక్ష్మీదేవి	గుంటూరు	1915	818	24	5 5/8
1282 మల్లాది కృష్ణమూర్తి	"	1916	2000	15	6 1/4
1283 లోయ మహాలక్ష్మయ్య	"	1917	1000	22	2 1/4
1284 మాగంటి అన్నపూర్ణమ్మ	"	1918	608	18	2 1/4
1285 చడ్డమూడి రామకృష్ణారావు	"	1919	100	10	7/16
1286 పోచిరాజు వహలక్ష్మయ్య వారివిడ్డలు	గంజాం	1920	28768	11	100
1287 వి. మోహనయ్యగారు	తెలియదు	1921	666	26	9/16

దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారి

గ్రంథములు

- 1 నైవేద్యము - క్రొత్తది. ఇందు 88 ఖండ కావ్యములు గలవు. చక్కనిదైండు 1 0 0
- 2 కృష్ణవలుడు - ద్వితీయ సంస్కరణము శ్రీకట్టకుంచి రామలింగారెడ్డిగారి విపులమైన పీఠికయు గలదు. 0 6 0
- 3 వనమూరి - 1918 వ సంవత్సరమున ప్రబంధ సమ్మాన పరిక్షయందు శ్రీ విజయవరగ సంస్థానము వారిచే బహుకరింపబడిన యభినవపద్య కావ్యము 0 12
- 4 నక్షత్రమాల - ఖండకావ్యముంజరి 0 12
- 5 జలదాంగవ - పద్య కావ్యము 0 6
- 6 సీతావనవాసనాటకము 1 3
- 7 సలహారమ్మ అగ్నిప్రవేశము - పద్య కావ్యము అచ్చు గ్రంథములు 0 4 0
- 8 కడపటి వీడికోలు - పద్య కావ్యము
- 9 కవిత్వ తత్వనిరూపణము - వ్యాసములు
- 10 మోరాబాయి నాటకము ఈ గ్రంథముల నొక్కసారిగా కొనువారికి పోస్తేజి మేమే భరింతుము. వర్తకలకు తగుమైన కమిషను ఇయ్యబడును. మ్యానేజరు. సరస్వతీ భండారము, పెమ్మరెడ్డిపాళెం, నెల్లూరిపాడు.

అతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధికి అద్భుతనివారిణి

నాకు అతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధిని చారుగాకాపిస్తే, మద్రాసు ఆస్పత్రియన్ వీధిలో నెం 72 రు గృహమునందుండి పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వారికి అనేకనమస్కారములు. రెండుమాసములక్రిందట ఒకే నెట్టున కొంతమారముకూడ నడుచుటకు శక్తి లేకుండెను. ప్రస్తుతము ఆయాసము, అలసట లేకుండా ఒకే నెట్టున 2 మైళ్లదూరముకూడ నడచుటకు శక్తిగలదు. నేనిప్పుడు పుష్టికరముగా నున్నాను. నా వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా కుదిరినవి.

మిస్. ఇ.ఎమ్. రేగో, 2/1 తిరువేంగడ మొదలి పిథి, పార్కుచెను, మద్రాసు.

వారి సలహాకట్టు ము రు 15-0-0

సిటి మోటారుపాఠశాల మదరాసు

తెలిఫోను నెంబరు 148
ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మొదలగునవి నేర్పబడును. మరియు మోటారుబండ్లు మరమ్మత్తులు, రంగులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులను చేయబడును.
యోగ్యతాపత్రములు మంచిని పుణులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.
అన్ని విధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రీక్రిందివినిపించునకు వ్రాసుట మును.
మేనేజరు,
సిటి టాప్సికంపెని, 1736
2/3 అంపర్స్కోవీధి, జి.టి. మదరాసు.
(బాడ్వేస్ పడమటివీధి)

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

- 1 భాగము: - అన్ని వ్యాధులనును మలభముగా చికిత్సచేసి కొను 600 యోగములుగల వైద్యసంగ్రహము. 1-కి రు 1-4-0
- 2 భాగము: - శుద్ధులు, భస్మములు, వంట, ఖజ్జలి బొంబములు, ఆసక, అంపు, ద్రావకములు, తేనెములు, మార్జములు, తైలములు మొ|| అన్ని రకముల బొంబములను అనుభవపూర్వముగా చేయుపద్ధతులతో వ్రాయబడియున్నది. 1-కి రు 1-12-0, పోస్టు ఖర్చులు - ప్రత్యేకము
- ఆయుర్వేద చంద్రిక: - వైద్య ఆరోగ్య, శారీర, బొంబ ధరంకుని, చికిత్స మొ|| వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక - సొ|| వ చందా రు 2-8-0 మాదిరి యుచితము: -
పి. శి. వ. అండుకో,
ఆయుర్వేదసమాజం - పెరిదేవి - నెల్లూరుజిల్లా.

నమ్మకమును కొత్తహారిది నగలుదొరకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతిష మానిఫాక్చరీంగు కంపెని

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారులోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తహారి గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలు అడ్డగిచెక్కలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదిరీల అడ్డగిలు, జడవిళ్ళలు, వాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబ్లర్లు, పేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాపుగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడునీధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు న్ను చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపను తీసుకొనబడును.

(ప్రాచేటరు: - కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, 1597

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

మిక్కిలి బానారంజకమై
గుడ్డలకు వేయు నబ్బు
డాన్ డేని
తప్పక కొనుడు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీలో సహ 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతాంజన మృత్యు మోక్షకరకం కస్తూరి, మంతువుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిసువాసనలగు వన
జాతికలు చేర్చి రయ్యారుచేయబడినది. ఆత్మకరమగు ఏకమృతకాని యందులో చేరుటలేదు. పసిబిడ్డలు, బాలు
రు, బాలికలు, యవ్వనము తరుణులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరూ దీనిని సాధారణరంగము లన్నిటిని అను
పాఠ్యముతో వాడవలసింది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సుందరమిది. వేసకులకు బుడ్డు ఖర్చు అనుచున్నది
250-300 రూపాయల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 పోస్తుఖర్చులేదు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొవ్వ
ములు అది ఏ యే క్యాఫీ గుణమిచ్చుటలు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంకేతములేదు. కచ్చక వాడి
చూడుడు.

సారస్వతానవం:—రక్తగ్రుద్ధి, బుడ్డికసాని, క్షావక క్షిణి హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.
బాలసుఖోదయ:—పిన్న పిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యవహు. తిరుగానుండును. గుణ మత్యచ్ఛుతము 0-12-0.
భావనబిరిక రసాయనం:—పిల్లలంబంధమైన క్యాఫీ, కాంతులు, అశీర్తి కలూపంవలె పోవును. రూ 1-0-0.
వారగజ కేసరిలేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకర్షితులగుచుండు మలబద్ధము మువలగులా 'కేసరి'ది బిడ్డలకు రూ 2.
మా కొవ్వముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికి రెలియను. ఒకవసారి మావద్ద కొనిన ఏకవ ఎన్నడును మావద్దనే కొనివెళును
మావద్దనుకము. సాధ్యమెంతటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,
శ్రీ సీతారాధునికవైద్యశాల, మదరాసు.

శ్రేష్ఠతర మైన వెంటుకల తైలము "మినియానె"

మిక్కిలి వువోహరమైన సువాసనగలది. వెల్ట్ ఆ
యిల్ యితర అపాయకర మైవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది
చాలకాలమునుండి సుంచినదముకలిసి, నాడుకలోనున్న
ది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.
దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను
నల్ల గాను, బలముగాను యుండును. ఇందును రాసీయక
వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా
క్రొత్త క్యాటలాగునకు ప్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.
ఆ తంక విగ్రహ పార్శ్వసి,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కామినియానూనె

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంటుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగ
పాడగును అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంటుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్పి ఈ
దివ్యవధము వానిని మొత్తముగా వట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబవరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిసుభ్రవరచును.
బుడ్డివెల 1 రూపాదయి. 3 బుడ్డుఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీచివార్జిలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిష్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏనువాసనద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న వరిమళ
ద్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
ద్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

వై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న సోలువజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

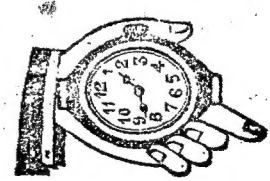
155 న్యూమార్కెట్, బొంబాయి అని వ్రాసిన బిడయగలరు.

కఫచింతామణి

వాత, పిత్త, క్షేష్ణ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్ధలు, తుయ,
రక్తక్షయ, క్యాఫీకోశము, గొంతుకనందు కశ్యకక్షేద్యములు, ఆ
యాసము, ఒగర్లు, శరీరము కుష్మించుట, పిత్తమధికరించి నోట
నీయూరుట, అజీర్ణము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజుకొన్నను కఫ
ము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలకు
అమోఘముగా బనిజేసి జీవితము సుఖ ప్రదముగా జేయవచ్చును.
గ్యారంటీగా నెలకు సరిపడుచుండు రూ 4-0-0. పక్షమునకు రూ.
2-0-0. వారమునకు రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులులేవు.

సుమారు 100 యోగ్యతాప్రతికలు గల కేట్లాగు యివాం.
యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రోప్రయిటరు,
రెడి అందుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

ELECT O GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. Th.
design and durable finish
will satisfy the most critical.
Very charming appearance.
Fitted with excellant Swiss
mechanism.

Guaranteed for three years
PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World
renowned "B" Timepiece Rs. 2-8-0
Write to: V. S. WATCH Coy.
P. B. 105. MADRAS

గాంధీ దైవజుడు

హనుమాన్ ఆరూఢము
మీ భవిష్యత్తునుగురించి ధర్మవ్యాయమైన ప్రశ్నలు
వ్రాసిపంపినయెడల జరగబోవు సంగతులను దాఖలాగా తెలిపెద
ము ప్రశ్న వ్రాయుకాలమున మాడ వ్రాయవలెను. 5 ప్రశ్నల
కు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 1 సంచి ఫలము వ్రా
య రూ 2-0-0 యితర వివరములకు వ్రాయుడు.
వి. కె. ఎస్. చారియారు, అంజనేయస్వామి,
శ్రీశ్రీసాలయము తిరు వ్రణి, చిత్తూరుజిల్లా.